

Beleidsregels bomenverordening gemeente Doetinchem 2013

Actualisatie beleidsregels bomenverordening

November 2013

Inhoudsopgave:

1. Inleiding	1
2. Beoordeling kapaanvragen en het afwegen van belangen	2
2.1. Inleiding	2
2.2. Afbakening	2
2.3. Aspecten die een rol spelen bij beoordeling	3
2.3.1. Inleiding.....	3
2.3.2. Aspecten van waardering.....	3
2.3.3. Belang van aanvrager en aspecten van overlast	7
2.3.4. Gevaar voor de veiligheid	11
2.3.5. Puntenwaardering	11
2.4. Belangenafweging.....	12
3. Procedures kapaanvraag	13
3.1. Inleiding	13
3.2 Procedures.....	13
3.3 Traject van vergunningverlening	15
4. Openbaarmaking.....	17
5. Vergunningsvoorschriften.....	18
5.1. Herplantplicht.....	18
5.2. Financiële compensatie.....	19
5.3. Bescherming van flora en fauna.....	19
5.4. Voorschrift van niet-gebruik (in verband met planprocedure).....	19
6. Instandhouding en bescherming van bomen	21
6.1. Wettelijke mogelijkheden voor bescherming bomen.....	21
6.2. Illegale kap.....	21
6.3. Beschadiging van de boom of verstoring van de groeiplaats.....	23
6.4. Storm, ziekte of natuurlijk afsterven van de boom	23
7. Bijzondere bomen	24
7.1. Aanwijzing	24
7.2. Beleid bijzondere bomen	24
8. Boomstructuurkaart	27
8.2. Gemeentelijke structuurbomen.....	27
9. Bomen en zonnepanelen	31
9.1 Inleiding	31
9.2 Duurzaamheid.....	31
9.3 Maatschappelijk belang.....	31
Bijlage A: Overzicht van dendrologisch waardevolle boomsoorten.....	34
Bijlage B: Standaard opzet Bomen Effect Analyse.....	38
Bijlage C: Bescherming van bomen bij bouw of aanleg.....	39
Bijlage D: Boomstructuurkaart	43
Bijlage E: Bomenverordening gemeente Doetinchem	44

Beleidsregels Bomenverordening gemeente Doetinchem 2013

I. Inleiding

De keuze tussen het behouden en het verwijderen (en eventueel vervangen) van bomen is vaak een netelige zaak. Velen dragen bomen een warm hart toe, anderen ervaren bomen – al of niet terecht – als hinderlijk. Er is een spanningsveld tussen enerzijds de wens om (mooie en grote) bomen te hebben en anderzijds alle andere belangen in zowel de bebouwde als landelijke omgeving.

De Bomenverordening gemeente Doetinchem (bijlage D) is het instrument waarmee de gemeente de bescherming, de herplant en het kappen van bomen regelt. De hierin opgenomen bepalingen en voorschriften vragen om een nadere beleidsmatige uitwerking.

Voorliggende beleidsnotitie bevat dan ook de beleidsregels aan de hand waarvan in voorkomende gevallen bepaald kan worden hoe de regelgeving toegepast moet worden.

Achtereenvolgens worden de volgende onderwerpen behandeld:

- beoordeling van kapaanvragen en het afwegen van de belangen (hoofdstuk 2);
- procedures, uitvoering en afstemming (hoofdstuk 3);
- openbaarmaking (hoofdstuk 4);
- toepassing van voorschriften (hoofdstuk 5);
- instandhouding en bescherming (hoofdstuk 6);
- bijzondere bomen (hoofdstuk 7);
- boomstructuurkaart (hoofdstuk 8);

2. Beoordeling kapaanvragen en het afwegen van belangen

2.1. Inleiding

De beslissing om een kapvergunning al dan niet te verlenen is vaak niet eenvoudig te nemen en vergt een zorgvuldige belangenafweging. Naast de in de bomenverordening genoemde weigeringsgronden moet rekening gehouden worden met onder meer vaktechnische, financiële en beleidsmatige factoren.

De bedoeling van dit hoofdstuk is tweeledig:

- inzicht geven in de aspecten die een rol spelen bij de belangenafweging;
- door middel van een puntenwaardering een praktisch hanteerbaar systeem bieden voor een objectieve afweging tussen het belang van de aanvrager en het belang van behoud van de boom.

2.2. Afbakening

Het systeem van puntenwaardering is bedoeld voor beoordeling van *reguliere* kapaanvragen van particulieren of gemeente.

Let op:

De puntenwaardering is uitsluitend bedoeld als een *hulpmiddel en advies* hoe om te gaan met de aanvraag en mag niet gezien worden als een bindende uitslag, waaraan de aanvrager rechten kan ontleen. Wel is uiteraard een goede motivering nodig als er afgeweken wordt van het advies.

In de volgende gevallen is de puntenwaardering niet of slechts ten dele van toepassing:

Bijzondere bomen:

- niet van toepassing: deze bomen hebben in een apart traject het predicaat 'Bijzondere boom' gekregen. Beleidsuitgangspunt is dat deze bomen niet gekapt worden tenzij sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang of gevaar voor de openbare veiligheid. Als een aanvraag wordt ingediend is dit het toetsingskader en dient een specifieke afweging plaats te vinden waarin de richtlijnen niet voorzien.

Plannen of maatregelen op het gebied van inrichting of beheer:

- alleen bepalen boomwaarde van toepassing: het gaat om bouwplannen, aanleg van wegen/paden, aanpassing van openbare ruimte, beheeringrepen gebaseerd op vaktechnisch noodzakelijk onderhoud of om een gewenste herinrichting mogelijk te maken. Dit zijn veelal initiatieven waaraan een veelheid aan motieven en belangen ten grondslag ligt, waarbij het kader van afweging veel breder is dan het afzetten van de 'waarde' van de boom tegen de 'overlast'. Ook maatschappelijke, economische, esthetische of vaktechnische aspecten spelen hierbij immers een rol van betekenis. De methode om de waarde van de boom te bepalen is dan wel een belangrijk hulpmiddel om in de planfase het belang van behoud van de boom en het belang van de herinrichting/beheermaatregel af te wegen. Aan de hand hiervan kan bepaald worden of de boom al of niet voor duurzame inpassing, verplanting dan wel compensatie in aanmerking komt. De methode om de mate van 'overlast' te bepalen is dan echter veelal niet bruikbaar.

Gevaar voor de veiligheid:

- alleen bepalen boomwaarde van toepassing: in de bomenverordening is hiervoor een aparte bepaling opgenomen die directe kap mogelijk maakt. Onder 2.3.4. is nader uitgewerkt wanneer deze bepaling van kracht is. Om te bepalen of herplant wenselijk is, is de methode om de boomwaarde te bepalen echter wel van toepassing.

2.3. Aspecten die een rol spelen bij beoordeling

2.3.1. Inleiding

Bij beoordeling van een kapaanvraag wordt enerzijds naar de aspecten gekeken die pleiten voor het behoud van de boom (2.3.2.) en anderzijds naar de aspecten die juist reden (kunnen) zijn om de boom te kappen (2.3.3.).

2.3.2. Aspecten van waardering

Om de waarde van een boom te bepalen, spelen de volgende aspecten een rol van betekenis:

I. Plaats in ruimtelijke structuur

Een boom scoort hierop als deze deel vormt van de architectonische hoofd- of nevenstructuur van het groen in de gemeente. Binnen de bebouwde kom dient hierbij in eerste instantie uitgegaan te worden van het groenstructuurplan (planning nieuwe groenstructuurplan 2014) en de boomstructuurkaart 2012. Buiten de bebouwde kom dient uitgegaan te worden van het landschapsbeleidsplan (1992). Indien het beleid niet of niet volledig is vastgesteld, kan in tweede instantie uitgegaan worden van het in praktijk gehanteerde beleid.

Onder hoofdstructuur vallen bomen die deel uit maken van boomstructuren die een *rol van betekenis* spelen op wijk- of stadsniveau. Voorbeelden hiervan zijn de Kennedylaan, Varsveldseweg, Grevengoedlaan, Plattenburgstraat en de Kerkstraat. Bomen in parken vallen eveneens onder de hoofdstructuur.

Onder nevenstructuur vallen bomen die deel uit maken van boomstructuren die een *rol van betekenis* spelen op buurt- of straatniveau. Voorbeelden hiervan zijn Sikkeldreef, Steinlaan, Holterweg, Meester Lovinklaan en Pelgrimstraat.

In de boomstructuurkaart 2012 is vastgelegd welke bomen op (hoofd)structuurniveau van belang zijn. Ook wordt er momenteel gewerkt aan een groenstructuurplan.

In principe zal een groot deel van de gemeentelijke bomen op dit criterium scoren. Van belang bij beoordeling is de tekst "*rol van betekenis*": de bomen moeten daadwerkelijk van belang zijn voor de structuurbeleving. Bomen scoren dus niet als het groen in de particuliere tuinen veel belangrijker is voor het groene karakter of als de bomen door vorm of slechte gezondheid nauwelijks de bedoelde functie vervullen.

Bomen van particulieren zullen over het algemeen niet scoren op dit criterium. Alleen die locaties waar de bomen in particulieren tuinen essentieel zijn voor de groenbeleving in de straat vallen hieronder. Dit moet dan wel bij voorkeur als zodanig in een gemeentelijk beleidsplan opgenomen zijn.

- STAAT IN HOOFDSTRUCTUUR	15 punten
- STAAT IN NEVENSTRUCTUUR	10 punten
- STAAT NIET IN GROENSTRUCTUUR	0 punten

2. Plaats in de ecologische structuur

De ecologische meerwaarde van een *individuele* boom is moeilijk te duiden. Alleen als de boom een deel vormt van een biotoop van zeldzame dier- of plantensoorten is een specifieke boom duidelijk als zodanig aan te wijzen. In dit geval zullen echter veelal de bepalingen van de Flora- en Faunawet van toepassing zijn en zal verlening van een kapvergunning überhaupt niet mogelijk zijn.

Wel is het mogelijk de meerwaarde van een boom te duiden, zodra deze een schakel is binnen een reeks van elementen die een ecologische structuur vormt. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een vliegrouete voor vleermuizen of vogels.

Voorbeelden van bomen die deel uitmaken van ecologische structuren zijn de Kennedylaan, beplanting langs de oude Spoorbaan, de Tweede Loolaan en de Korte Huitinkstraat.

Bomen van particulieren zullen over het algemeen niet scoren op dit criterium. Alleen die locaties waar de bomen in particulieren tuinen essentieel zijn voor doorgaande ecologische structuren vallen hieronder.

- ONDERDEEL ECOLOGISCHE STRUCTUUR 10 punten
- GEEN ONDERDEEL ECOLOGISCHE STRUCTUUR 0 punten

3. Zichtbaarheid

Het belang van een boom voor het stads- en landschapsbeeld en zijn esthetische waarde (beeldbepalendheid) is direct gekoppeld aan de mate waarin de boom zichtbaar is.

Een boom wordt goed zichtbaar geacht als meer dan de helft van zijn silhouet zichtbaar is vanaf enige plek op openbaar terrein. De boom heet nauwelijks zichtbaar als minder dan 5% van zijn silhouet zichtbaar is van enige plek op openbaar terrein. In de tussenliggende situaties heet de boom redelijk zichtbaar.

- > 50% ZICHTBAAR VANAF OPENBAAR TERREIN 15 punten
- 5-50% ZICHTBAAR VANAF OPENBAAR TERREIN 5 punten
- < 5% ZICHTBAAR VANAF OPENBAAR TERREIN 0 punten

4. Omvang en/of leeftijd

De omvang en/of leeftijd van een boom kunnen bijdragen aan de waarde van de boom voor zijn omgeving (beeldbepalendheid, wetenschappelijke waarde). Het heeft geen zin hier vaste grenzen van omvang of leeftijd aan toe te kennen, omdat een bijzondere omvang of leeftijd soortafhankelijk is en altijd gerelateerd moet worden aan de omgeving.

Bomen die uitzonderlijk of zeer groot of oud zijn, worden in veel gevallen vermeld op de Lijst met Bijzondere bomen.

Deze bomen zijn volgens apart vastgestelde criteria en procedure als zodanig aangewezen. Voor deze bomen wordt in principe geen kapvergunning verleend en moet een aparte procedure gevolgd worden.

Voor de overige bomen geldt dat indien de boom ten opzichte van de soort en/of ten opzichte van de directe omgeving een grote omvang en/of leeftijd heeft maximaal scoort.

- GROTE /OUDE BOOM TOV SOORT OF OMGEVING 15 punten
- GEEN GROTE/OUDE BOOM TOV SOORT OF OMGEVING 0 punten

5. Cultuurhistorische waarde

Een boom is cultuurhistorisch bijzonder als deze een rol van betekenis speelt in de geschiedenis van zijn omgeving. Te denken valt aan bomen die herinneren aan gebeurtenissen of bomen die een bepaald punt markeren.

Onder cultuurhistorisch waardevol vallen bomen die herinneren aan een bepaalde gebeurtenis, bomen die deel uitmaken van een monumentale omgeving dan wel bomen die aanwezig zijn in de cultuurhistorische context.

Onder cultuurhistorisch relict vallen bomen die nog resteren van een historisch waardevol landschap of terrein, maar waarbij in de huidige situatie de historische context ontbreekt.

- CULTUURHISTORISCH WAARDEVOL 10 punten
- CULTUURHISTORISCH RELICT 5 punten
- CULTUURHISTORISCH NIET VAN BELANG 0 punten

NB

Dit criterium is volledigheidshalve opgenomen. In de praktijk zijn de bomen die hierop scoren over het algemeen reeds aangewezen als Bijzondere boom en zijn deze richtlijnen niet van toepassing.

6. Dendrologische waarde

Een boom scoort op dit criterium als deze volgens de vakliteratuur als zeldzaam in Nederland beschouwd moet worden. Deze bomen zijn van belang uit oogpunt van genenreservoir/zaadgaard of hebben vanuit de dendrologische professie een meerwaarde. Hieraan toegevoegd zijn de boomsoorten die binnen de gemeente zeldzaam zijn (komen minder dan 10 exemplaren voor).

Alle boomsoorten die als dendrologisch waardevol aangemerkt dienen te worden zijn vermeld in bijlage A.

- DENDROLOGISCH WAARDEVOL 10 punten
- GEEN DENDROLOGISCHE WAARDE 0 punten

7. Educatieve waarde

Een boom wordt beschouwd als educatief bijzonder als hij aanwezig is op een terrein met een educatieve functie. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om een school, kinderboerderij of arboretum.

- EDUCATIEF BIJZONDER 10 punten
- EDUCATIEF NIET BIJZONDER 0 punten

8. Toekomstwaarde.

Alle eerder genoemde waarden als plaats in ruimtelijke structuur, ecologische structuur, zichtbaarheid, omvang/leeftijd, cultuurhistorische waarde, dendrologische waarde en educatieve waarde moeten gezien worden in een toekomstperspectief.

Hierbij spelen begrippen als groeiplaatsomstandigheden, mechanische gebreken en aantastingen, conditie en vitaliteit een belangrijke rol. Aan bomen die nog lange tijd een bijdrage kunnen leveren aan de omgeving wordt een meerwaarde toegekend.

Om de toekomstwaarde van een boom te bepalen wordt door middel van een visuele controle gekeken naar a. de ondergronds en bovengronds beschikbare groeiruimte voor een ongehinderd functioneren van respectievelijk het wortelgestel en de boomkroon; b. houtmechanische gebreken (bv. (te) zware gesteltakken, holtes, inrotting) en parasitaire aantastingen die kunnen leiden tot gevaarzetting; c. conditie (bladzetting, taksterfte); d. vitaliteit (scheutlengte).

Op basis van deze inspectie wordt de toekomstwaarde uitgedrukt in een restlevensduur verwachting.

De eventueel voorgenomen aanleg of aanpassing van een bouwkundig of civieltechnisch werk wordt *niet* in de levensverwachting betrokken.

Bomen krijgen een restlevensduur verwachting van minder dan 10 jaar als een gebrek aan ondergrondse en/of bovengrondse ruimte optreedt in combinatie met het onvoldoende scoren op één van de aspecten genoemd onder b., c. of d ofwel zeer laag scoren op b., c. of d.

Bomen krijgen een restlevensduur verwachting van 10 tot 20 jaar als ze onvoldoende scoren op b., c. of d.

Alle overige bomen krijgen een restlevensduur verwachting van meer dan 20 jaar.

- RESTLEVENSDUUR VERWACHTING MEER DAN 20 JAAR 15 punten
- RESTLEVENSDUUR VERWACHTING VAN 10-20 JAAR 10 punten
- RESTLEVENSDUUR VERWACHTING VAN MINDER DAN 10 JAAR 0 punten

2.3.3. Belang van aanvrager en aspecten van overlast

Ondanks de brede maatschappelijke waarde kan een boom op gespannen voet (komen te) staan met stedelijke of agrarische activiteiten. Het kan hierbij gaan om:

1. gevaar;
2. plannen of maatregelen op het gebied van inrichting of beheer;
3. overlast en woongenot.

Ad 1. Als sprake is van acuut gevaar voor de veiligheid dan voorziet de bomenverordening in een artikel dat direct kap mogelijk maakt. Het bepalen van de vorm en mate van overlast is dan niet van toepassing. In paragraaf 2.3.4. is het onderwerp Gevaar voor de veiligheid verder uitgewerkt.

Ad 2. In geval sprake is van plannen of maatregelen op gebied van inrichting of beheer is beoordeling van de vorm en mate van overlast veelal niet aan de orde. Voor nadere toelichting op dit onderwerp wordt verwezen naar paragraaf 2.2. Afbakening.

Ad 3. Om overlast en beïnvloeding van het woongenot beter te kunnen beoordelen zijn – op basis van de gemeentelijke praktijk – zowel de vormen van overlast als de mate van overlast nader ingedeeld:

Vormen van overlast:

- kroonprojectie;
- afstand tot gevel;
- schade aan bouwwerken;
- schade aan leidingen;
- schade aan bestrating;
- schade aan gewassen;
- val van blad, bessen, zaden, vruchten en pluizen;
- zichtbeperking;
- schaduw;
- insecten;
- schade aan gezondheid.

Mate van overlast:

- ernstige overlast (13 punten)
- overlast (7 punten)
- enige hinder (2 punten)
- geen overlast (0 punten)

Nadere uitwerking vormen van overlast

I. Kroonprojectie

Een boom waarvan de kroonprojectie een groot deel van de tuin bedekt wordt door veel mensen als hinderlijk ervaren. Het woongenot wordt hierdoor aangetast. Met de categorie kroonprojectie wordt de kroonprojectie in verhouding met de grootte van de tuin beoordeeld. Vooral grote bomen in kleine tuinen worden in deze categorie als overlast aangemerkt. Dit zijn vaak de bomen die het woongenot negatief beïnvloeden.

- bedekking kroonprojectie >75% van de tuin	ernstige overlast
- bedekking kroonprojectie >50% van de tuin	overlast
- bedekking kroonprojectie 10 tot 50% van de tuin	enige hinder
- bedekking kroonprojectie <10% van de tuin	geen overlast

2. Afstand tot gevel

In sommige gevallen staat een boom erg dicht op de gevel. Er is dan vaak nog geen zichtbare schade. Om toekomstige schade te voorkomen is de categorie Afstand tot gevel toegevoegd. Vooral bij bomen op minder dan 2 meter uit de gevel is de kans op toekomstige schade reëel aanwezig. Ook vinden sommige mensen een boom zo dicht op de gevel bedreigend.

Het risico op eventuele (letsel)schade als gevolg van tak- of stambreuk wordt zo ervaren. Dit is van invloed op het woongenot. Met deze categorie wordt rekening gehouden met eventuele toekomstige schade en het onveilige gevoel. De afstand tot de gevel wordt gemeten vanuit het hart van de boom. Met gevel wordt bedoeld de gevel van een woonhuis.

- hart boom staat ≤ 2 meter uit de gevel	ernstige overlast
- hart boom staat 2 tot 3 meter uit de gevel	overlast
- hart boom staat >3 tot 5 meter uit de gevel	enige hinder
- hart boom staat >5 meter uit de gevel	geen overlast

3. Schade aan bouwwerken

Hierbij gaat het om schade aan bouwwerken als gevolg van het opdrukken van de fundering of het beschadigend schuren van takken langs de gevel. Deze overlast is direct te vertalen in economische schade. Alvorens in te delen in een categorie van overlast moet meegewogen worden of:

- de schade redelijkerwijs voorzienbaar was bij het ontwerp van het bouwwerk (voorbeeld is het bouwen van een tuinmuur op 1 meter afstand van een grote boom, waarna binnen enkele jaren scheuren in de fundering optreden);
- de schade beperkt kan worden door aanpassingen aan het bouwwerk of door het uitvoeren van extra onderhoud aan de boom;
- er sprake is van een aantoonbaar en onevenredig financieel nadeel. Dit houdt in dat het gaat om duidelijk zichtbare, substantiële schade aan het bouwwerk en de kosten van reparatie niet in evenredige verhouding staan tot de economische waarde van de boom.

Indien sprake is van een aantoonbaar en onevenredig financieel nadeel en punten a. en b. niet van toepassing zijn dan valt de schade aan een bouwwerk onder de categorie *Ernstige overlast*. In geval het een maatschappelijk belangrijke boom betreft, is een schadevergoeding te overwegen.

Indien punt a. en/of b. van toepassing zijn, is ten hoogste de categorie *Overlast* van toepassing. De overige gevallen van schade vallen onder *Enige hinder* (zoals het schuren van takken zonder noemenswaardige schade; opdrukken van een houten tuinhuisje zonder dat de stabiliteit in gevaar komt) of *Geen overlast*.

4. Schade aan leidingen

Schade aan riolering en andere ondergrondse leidingen door bomen komt regelmatig voor. Door defecten en zwakke plekken in rioolleidingen kunnen wortels het riool binnendringen. De afvoer kan belemmerd worden, waardoor verstoppingen ontstaan. In sommige gevallen komt het voor dat wortels (riool)leidingen op- en/of indrukken waardoor leidingen uiteindelijk scheuren.

Het binnendringen van wortels in de riolering duidt bijna altijd op achterstallig onderhoud of een reeds bestaande beschadiging van de riolering en is in die zin de verantwoordelijkheid van de eigenaar/beheerder. In dergelijke gevallen wordt de schade aan leidingen ingeschaald als *Overlast*.

In geval geen sprake is van nalatig onderhoud en aanpassingen in inrichting (verleggen van de leiding) of onderhoud (het kappen van een enkele wortel) niet mogelijk zijn of niet in redelijke verhouding tot de maatschappelijke waarde van de boom staan, dan is sprake van *Ernstige overlast*.

5. Schade aan bestrating

Wortels kunnen de bestrating (klinkers, tegels, asfalt) opdrukken. Behalve dat dit schade veroorzaakt aan de verharding kan dit ook gevaarlijke situaties opleveren voor voetgangers en fietsers.

In veel situaties kan door wijziging van het straatprofiel of –ligging de overlast sterk beperkt worden. Als hierbij de toegankelijkheid voor mindervaliden gewaarborgd blijft of er een aanvaardbare alternatieve route is, valt opdrukken van bestrating onder de categorie *Overlast*.

In geval inrichtingsmaatregelen geen (duurzame) oplossing bieden en alternatieve routes ontbreken, is sprake van *Ernstige overlast*.

Een voorbeeld hiervan is een groep acacia's in verharding die doorlopend de bestrating blijft opdrukken, zodat herstraten alleen een korte termijn effect heeft. Hierbij moet dan wel gelden dat halfverharding of vergroten van de boomspiegels geen aanvaardbaar alternatief is.

6. Schade aan gewassen

Bomen kunnen door het wegnemen van licht en vocht een beperkende invloed hebben op de groei van gewassen. Schade aan gewassen wordt alleen als overlastcategorie behandeld als het gaat om gewassen die bedrijfsmatig geteeld worden op grond die als zodanig bestemd is (agrarische bestemming in bestemmingsplan).

Wanneer het gaat om beperking van de groei van het gewas dan valt dit onder de categorie *Enige hinder*. Als de groei van gewas onmogelijk wordt gemaakt, is sprake van *Overlast*. In dit geval is te overwegen – als het gaat om waardevolle bomen – een schadevergoeding toe te kennen. Het moet dan wel gaan om een aantoonbaar onevenredig financieel nadeel. Overigens komen kapaanvragen op basis van gewasschade niet of nauwelijks voor in de praktijk.

7. Val van blad, bessen, zaden, vruchten en pluizen

Val van blad, bessen, zaden, vruchten en pluizen hoort bij de natuurlijke jaarcyclus van bomen, is seizoensgebonden (veelal hooguit enkele weken) en wordt om die reden dan ook beschouwd als *Geen overlast*.

Afhankelijk van boomsoort, (mast)jaar, klimaat en individu kan de val van blad, bessen, zaden, vruchten of pluizen zich soms uitstreken over een langere periode of in verhoogde hoeveelheid. In dit geval is bijvoorbeeld een verhoogde frequentie van bladruimen nodig. Dan is sprake van *Enige hinder*.

8. Zichtbeperking

Als gevolg van zijn standplaats kan een boom gevaar opleveren voor het verkeer vanwege beperking van het benodigde vrije uitzicht. Door aanpassing van rijgedrag, verkeersregels en uitvoering van extra onderhoud aan de boom kan de nadelige invloed van zichtbeperking zoveel mogelijk tegengegaan worden. Zichtbeperking valt onder de overlastcategorie *Enige hinder* of *Overlast*. In geval genoemde maatregelen niet mogelijk zijn of onvoldoende opleveren kan zichtbeperking ingeschaald worden als *Ernstige overlast*.

Dezelfde redenering geldt voor bomen dicht langs wegen of in bochten.

9. Schaduw

De overlast van de schaduwwerking van een boom wordt alleen in beschouwing genomen als het de hoeveelheid licht in de woning beperkt. Schaduw als gevolg van bomen in de tuin of op erf valt in de categorie *Geen overlast*.

De mate van overlast als gevolg van schaduw door een boom is afhankelijk van diverse factoren: de boomsoort, de afstand van de boom tot het huis, de standplaats ten opzichte van het huis (noord/zuid) en de indeling van de woning.

De categorie van overlast kan bepaald worden aan de hand van het aantal uren overlast per dag (tussen 08.00 uur en 18.00 uur); eventueel in combinatie met de periode van overlast (jaarrond of bladseizoen).

Er wordt gesproken van schaduw overlast als door de boom veroorzaakte schaduw het noodzakelijk maakt kunstlicht te gebruiken voor alledaagse binnenshuis-activiteiten in de woonvertrekken van een (woon)huis.

<i>Categorie van overlast</i>	<i>Aantal uren schaduwoverlast</i>
Enige hinder	< 4 uur per dag
Overlast	4-6 uur per dag
Ernstige overlast	> 6 uur per dag

10. Insecten

Bomen trekken allerlei insecten aan, waaronder ook insecten die overlast (kunnen) veroorzaken als deze in grote hoeveelheden voorkomen. Wanneer insectenoverlast in de vorm van een plaag voorkomt, is op dat moment sprake van overlast. Wanneer dit incidenteel voorkomt, wordt dit niet gezien als een vorm van overlast (tijdelijk en incidenteel). Gaat het echter om jaarlijks terugkerende overlast voor kortere of langere periode dan is indeling in een categorie van overlast aan de orde.

In de praktijk gaat dan om overlast als gevolg van luisaantasting (honingdauw), eikenprocessierups of wespen. De periode en ernst van overlast in combinatie met ligging en gebruik van het aangrenzende terrein bepaalt de categorie van overlast.

Er is sprake van *Ernstige overlast* als deze geldt voor een aaneengesloten periode van 3 weken, waarbij de mate en vorm van overlast van insecten het normale gebruik van aangrenzende terrein onmogelijk maakt en er geen aanvaardbare alternatieven zijn (hetzij bestrijding insecten, hetzij gebruik tijdelijk verplaatsen). Als voorbeeld kan gedacht worden aan een jaarlijks terugkerende wespenplaag bij een perenboom op een schoolplein of een zware luisaantasting van een aantal lindes op het enige parkeerterrein bij een druk bezocht winkelcentrum.

In alle andere gevallen is sprake van *Overlast* of *Enige hinder*, afhankelijk van de periode, ernst van overlast en mogelijke alternatieven.

11. Schade aan gezondheid

De bloemen, zaden of delen hiervan kunnen van invloed zijn op de lichamelijke gesteldheid van omwonenden. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld allergie voor stuifmeel. Dit wordt ten hoogste ingeschaald als *Enige hinder*. Dit wordt niet zwaarder ingeschaald, aangezien deze en gelijksoortige klachten veel voorkomen, maar niet gebonden zijn aan een specifieke boom (immers de lucht is in bepaalde perioden vol van stuifmeel, kap van die ene boom doet hier niets aan af).

Schade aan gezondheid wordt alleen als *Ernstige overlast* erkend als uit een doktersverklaring blijkt dat specifiek betreffende boom of bomen de overlast veroorzaken voor een aaneengesloten periode van langer dan 3 weken, waarbij geen aanvaardbare alternatieven zijn om de schade aan gezondheid te beperken.

2.3.4. Gevaar voor de veiligheid

Hieronder wordt verstaan dat een boom gevaar oplevert voor mensen, gebouwen of andere bezittingen als gevolg van mechanische gebreken aan stam, kroon of wortelgestel. Dit kan veroorzaakt worden door ziekte, ouderdom, beschadiging of slechte groeiplaatsomstandigheden.

Het risico van boom hangt af van zijn stabiliteit, maar vooral van de plek waar hij staat. Bij het afwegen van het risico van de boom moet dus altijd het verwachte gevaar op *die plek* worden ingeschat.

Een boom die beoordeeld wordt als gevaarlijk voor de veiligheid moet in principe meteen gekapt worden. Alleen in de volgende gevallen is sprake van gevaar voor de veiligheid:

- de boom is instabiel of heeft hoge kans op takbreuk, waarbij deze gebreken niet te verhelpen zijn door ingrepen aan de boom of omgeving van de boom; de kosten van de ingreep moeten hierbij in redelijke verhouding staan tot de maatschappelijke waarde van de boom;
- de boom vormt een besmettingshaard voor gezonde soortgenoten.

Ook kan het voorkomen dat een boom als gevolg van zijn standplaats gevaar op kan leveren voor het verkeer door beperking van het zicht, versmalling van de weg of plaatsing in een bocht. Dit is een vorm van onveiligheid die niet valt onder gevaarstelling, maar gezien moet worden als een categorie van Overlast (zie onder Zichtbeperking).

Indien sprake is van acuut gevaar voor de veiligheid is, mag betreffende boom op basis van artikel 2.6 lid b van de Bomenverordening gemeente Doetinchem direct geveld worden en is geen vergunning vereist. Waardering van de overlast in punten is dan niet van toepassing.

2.3.5. Puntenwaardering

Aan de hand van de in paragraaf 2.3.2. en 2.3.3. benoemde criteria kan bepaald worden hoeveel punten een boom 'scoort' op boomwaarde en overlast.

Grenswaarde waardevolle boom.

Scoort een boom **35** punten of meer dan is sprake van een waardevolle boom en is het kappen bezwaarlijk. De beslissing om al of niet een kapvergunning te verlenen moet altijd gezien worden in het licht van de zwaarte van het belang van/overlast voor de aanvrager.

De oplossingsrichtingen zijn dan – in deze volgorde:

1. weigeren kapvergunning;
2. zoeken naar alternatieven om belang aanvrager te dienen of overlast weg te nemen/te beperken;
3. opleggen van compenserende herplantverplichting ter plekke of directe omgeving;
4. compensatiegeld op basis van de boomwaarde.

Grenswaarde overlast

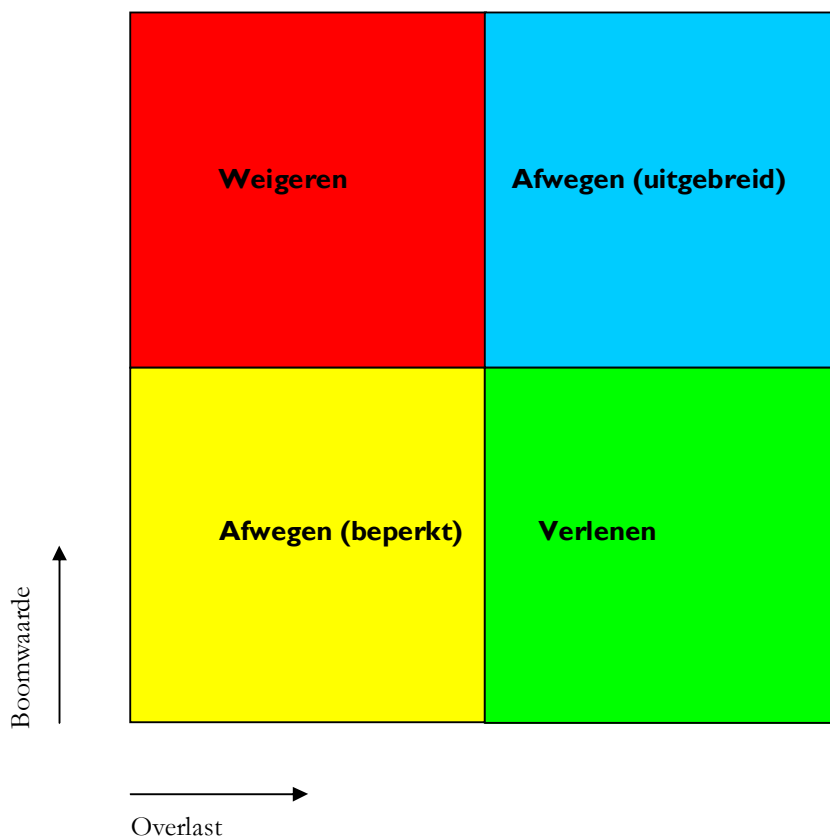
Scoort een boom **13** punten of meer dan is dit in principe voldoende om een kapvergunning te verlenen. De beslissing om al of niet een kapvergunning te verlenen moet altijd gezien worden in het licht van de maatschappelijke waarde van betreffende boom.

Indien een gemeentelijke boom in een bepaalde categorie scoort op Overlast of Ernstige overlast dan zal de gemeente zich inspannen om de overlast weg te nemen of tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Het kappen/zeer sterk insnoeien van een boom is hierbij de uiterste oplossing en is alleen van toepassing indien een boom voor een bepaald aspect op Ernstige overlast scoort.

2.4. Belangenafweging

De vergelijking van het puntentotaal van de boomwaarde en aspecten van overlast levert een objectief advies op hoe om te gaan met de kapaanvraag.

Het principe van het advies volgt uit onderstaande tabel:

- Rood: het betreft een waardevolle boom terwijl de overlast voor de aanvrager gering is: advies is weigeren kapvergunning;
- Groen: de overlast voor de aanvrager is groot terwijl de boomwaarde gering is: advies is verlenen kapvergunning;
- Geel: zowel de waarde van de boom als de overlast voor de aanvrager is gering: advies is beperkte afweging van belangen; in de praktijk zal vergunning veelal verleend worden
- Blauw: zowel de waarde van de boom als de overlast voor de aanvrager is groot: dit vraagt om een uitgebreidere afweging; in sommige gevallen zal de vergunning verleend worden, in andere gevallen geweigerd.

Let op:

De puntenwaardering is uitsluitend bedoeld als een *hulpmiddel en advies* hoe om te gaan met de aanvraag en mag niet gezien worden als een bindende uitslag, waaraan de aanvrager rechten kan ontleen. Wel is uiteraard een goede motivering nodig als er afgeweken wordt van het advies.

3. Procedures kapaanvraag

3.1. Inleiding

Afhankelijk van omstandigheden, reden of specifieke boom waarop de kapaanvraag betrekking heeft moet een bepaalde procedure gevolgd worden. De volgende procedures worden onderscheiden:

- kapaanvraag regulier;
- kapaanvraag uitgebreid (bijzondere boom);
- bezwarenprocedure.

In paragraaf 3.2. worden de verschillende procedures nader toegelicht.. Vervolgens wordt in paragraaf 3.3. het traject van aanvraag tot vergunningverlening binnen de gemeentelijke organisatie in beeld gebracht.

3.2 Procedures

Kapaanvraag regulier

Deze procedure is van toepassing als voldaan wordt aan de volgende criteria:

- er is geen sprake van acuut gevaar voor de veiligheid;
- de houtopstand vormt geen besmettingsbron;
- de wettelijke uitzonderingen van de Boswet zijn niet van toepassing;
- de houtopstand is niet aangemerkt als Bijzondere boom;

Vergunningverlening ten aanzien van de kapaanvraag regulier is gemandateerd aan de medewerker Vergunningverlening (Wonen en Bedrijven).

De vergunning moet digitaal worden aangevraagd op het Omgevingsloket (www.omgevingsloket.nl).

Procedurestappen:

Nr.	Handeling	Aantal dagen	Na
01	Controle volledigheid aanvraag		
02	Binnenkomst volledige aanvraag	Start procedure	
03	Bezoek ter plaatse, verslag en advies	14 dagen	02
04	Besluit op aanvraag	56 dagen	02
05	Publicatie besluit	14 dagen	04
06	Periode van niet-gebruik	42 dagen	04
07	Definitief besluit	1 dag	06
Maximale lengte procedure aanvraag tot besluit : 8 weken			
Maximale lengte procedure aanvraag tot gebruik vergunning: 14 weken			

Kapaanvraag uitgebreid

Als een boom is aangemerkt als Bijzondere boom en hiervoor wordt een kapaanvraag ingediend dan moet de (uniforme) openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb gevolgd worden. In de Bomenverordening gemeente Doetinchem is vastgelegd dat voor Bijzondere bomen geen kapvergunning verleend wordt tenzij sprake is van 'een zwaarwegend maatschappelijk belang of grote gevaarstelling of vergelijkbaar spoedeisend belang van openbare orde of veiligheid'.

De aanvrager zal bij aanvraag uitgebreid moeten motiveren dat sprake is van bovengenoemde redenen en aantonen dat geen alternatieve oplossingen mogelijk zijn. De gemeente kan desgewenst vragen om een onderzoek van een erkende deskundige (bijvoorbeeld: boomveiligheidsrapportage en/of Boom Effect Rapportage, zie ook bijlage B). Verder geldt dat ook het ontwerpbesluit wordt gepubliceerd zodat alle belanghebbenden voorafgaand aan het nemen van een definitief besluit hun zienswijze bekend kunnen maken.

Besluit over weigering dan wel verlening van de kapvergunning is niet gemandateerd en wordt genomen door het college van B&W.

Procedurestappen:

Nr.	Handeling	Aantal dagen	Na
01	Controle volledigheid aanvraag		
02	Binnenkomst volledige aanvraag	Start procedure	
03	Bezoek ter plaatse, verslag en advies	14 dagen	02
04	Concept-besluit/Intern advies	56 dagen	02
05	Ontwerp-besluit	84 dagen	02
06	Ter inzage legging en publicatie ontwerp-besluit	14 dagen	05
07	Zienswijzen ontwerp-besluit	42 dagen	05
08	Besluit op aanvraag indien geen zienswijzen	42 dagen	05
09	Besluit op aanvraag indien zienswijzen	6 maanden	02
10	Publicatie besluit	14 dagen	07/09
11	Definitief besluit	42 dagen	10
Maximale lengte procedure aanvraag tot besluit (geen zienswijze): 18 weken			
Maximale lengte procedure aanvraag tot besluit (zienswijze): 24 weken			
Maximale lengte procedure aanvraag tot gebruik vergunning: 24 of 30 weken			

Bezwarenprocedure

Binnen de procedures voor Kapaanvraag regulier is het mogelijk dat er bezwaar wordt ingediend na het nemen van het besluit. Het bezwaar wordt behandeld door de commissie voor Bezwaar (kamer Algemene zaken). Deze commissie brengt een advies uit en op basis hiervan wordt een nieuw besluit genomen. Tegen dit besluit kan beroep ingesteld worden bij de Rechtbank.

De mogelijkheid voor hoger beroep bij de Raad van State is niet verder uitgewerkt in de procedure aangezien deze in de Doetinchemse praktijk zelden voorkomt. Hieronder is een voorbeeld van de te volgen procedurestappen opgenomen. De procedure, het aantal stappen en de duur kan per geval afwijken aangezien het termijnen van orde betreft (richtlijn).

Nr.	Handeling	Aantal dagen	Na
01	Besluit op aanvraag		
02	Publicatie besluit	14 dagen	01
03	Ontvangst bezwaarschrift	42 dagen	01
04	Beslissing op bezwaarschrift	10 weken (+4 weken)	03
05	Bekendmaken besluit bij betrokkenen	14 dagen	04
06	Beroep instellen bij Rechtbank	6 weken	04
07	Beslissing Rechtbank	16 weken (+8 weken)	06
Maximale verlenging procedure vanaf datum ontvangst bezwaarschrift tot beslissing in beroep bij Rechtbank: 32 weken (+ 12 weken)			

NB: De tussen haakjes vermelde termijn is de verdagingstermijn waarvan gebruik gemaakt kan worden, met als gevolg dat de beslissingstermijn langer is.

3.3 Traject van vergunningverlening

Bij het beoordelen van een vergunningsaanvraag zijn medewerkers van verschillende afdelingen betrokken, afhankelijk van de soort aanvraag (regulier of uitgebreid).

In onderstaande tabel wordt het traject van vergunningverlening inzichtelijk gemaakt.

Kapaanvraag regulier - extern

Handeling	Afdeling	Functie
Binnenkomst en registratie aanvraag	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening
Bezoek, verslag en advies	Buha	Boomspecialist
Aanvullend advies (incidenteel)	Buha	Beleidsmedewerker bomen
Besluit en publicatie	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening

NB: Besluit is gemandateerd aan de medewerker Vergunningverlening.

Kapaanvraag uitgebreid- extern

Handeling	Afdeling	Functie
Binnenkomst en registratie aanvraag	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening
Bezoek, verslag en advies	Buha	Beleidsmedewerker bomen
Aanvullend advies (incidenteel)		Extern adviseur
Concept-besluit/Intern advies	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening
Ter inzage legging/publicatie	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening
Intern advies naar aanleiding van zienswijzen	Buha	Beleidsmedewerker bomen
Besluit en publicatie	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening

Kapaanvragen - intern

Kapaanvragen kunnen ook vanuit de organisatie ingediend worden door of namens de beheerder of projectleider. Hierbij dient hetzelfde traject van vergunningverlening gevolgd te worden.

In geval van ingrijpende beheer- of inrichtingsmaatregelen heeft veelal in de eerste fase een voortoetsing plaatsgevonden, waarbij het belang van het behoud van de boom en het belang van de herinrichting/beheermaatregel zijn afgewogen. De voortoetsing vindt plaats op basis van de Bomenverordening gemeente Doetinchem en bijbehorende beleidsregels en wordt afgestemd met de vergunningverlener. Bij de formele aanvraag dient de voortoetsing als onderbouwing. Daadwerkelijke verlening van de vergunning is dan veelal een formaliteit.

Onderstaande tabel maakt de werkwijze inzichtelijk.

Handeling	Afdeling	Functie
Inventarisatie randvoorwaarden op basis van verordening en beleid		Projectmedewerker/beheerder
Voortoetsing	Buha	Beleidsmedewerker bomen
Aanvullend advies (incidenteel)		Extern adviseur
Planvorming op basis randvoorwaarden		Projectmedewerker/beheerder
Indienen kapaanvraag en voortoetsing		Projectmedewerker
Registratie, besluit en publicatie	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening
Besluit en publicatie	Vergunningverlening	Medewerker vergunningverlening

4. Openbaarmaking

Bij openbaarmaking moet onderscheid gemaakt worden tussen de procedure voor een reguliere kapaanvraag en de kapaanvraag uitgebreid.

Regels openbaarmaking reguliere kapaanvraag:

- de aanvraag wordt gepubliceerd in een huis-aan-huisblad zoals deze is ingediend;
- het besluit tot verlening of weigering van de vergunning wordt gepubliceerd;
- publicatie vindt plaats binnen 14 dagen na verzending aan de aanvrager van de vergunning;
- de publicatie vermeldt het adres waar zich de houtopstand bevindt; het aantal bomen c.q. oppervlakte; de boomsoort c.q. de hoofdsoort(en) en de verzenddatum als start van de periode voor bezwaar; daarnaast wordt relevante informatie vermeld voor het indienen van een bezwaar (bij wie, hoe en binnen welke periode). Tevens wordt de (eventueel) opgelegde herplantplicht of compensatie vermeld (niet inhoudelijk beschreven).

In geval op basis van ingediende bezwaren het besluit herzien wordt, zal het herziene besluit opnieuw openbaar gemaakt worden.

Regels openbaarmaking kapaanvraag uitgebreid:

- de aanvraag wordt gepubliceerd in een huis-aan-huisblad zoals deze is ingediend;
- zowel het ontwerp-besluit als het definitieve besluit tot verlening of weigering van de vergunning worden gepubliceerd;
- publicatie vindt plaats binnen 14 dagen na verzending aan de aanvrager van de vergunning;
- de publicatie vermeldt het adres waar zich de houtopstand bevindt; het aantal bomen c.q. oppervlakte; de boomsoort c.q. hoofdsoort(en), de reden van de aanvraag, de beleidsstatus van de houtopstand (Bijzondere boom) en de verzenddatum als start van de periode voor zienswijze/bezwaar; daarnaast wordt relevante informatie vermeld voor het indienen van een zienswijze/bezwaar (bij wie, hoe en binnen welke periode).

In geval op basis van ingediende bezwaren het besluit herzien wordt, zal het herziene besluit opnieuw openbaar gemaakt worden.

Weigering van een kapvergunning

Een voorgenomen weigering wordt in zoverre mogelijk eerst voorbesproken met de aanvrager. Deze wordt hierdoor in de gelegenheid gesteld om voorafgaand aan de formele beslissing in discussie te gaan. Ook wordt de aanvrager zodoende in de gelegenheid gesteld om zijn aanvraag in te trekken om een eventuele nieuwe aanvraag beter te onderbouwen.

5. Vergunningsvoorschriften

Aan een kapvergunning kunnen diverse voorschriften verbonden worden. Het kan gaan om de volgende voorschriften:

- herplantplicht;
- financiële compensatie;
- bescherming van flora en fauna;
- voorschrift van niet-gebruik (in verband met planprocedure).

In dit hoofdstuk zal ieder voorschrift toegelicht worden en aangegeven worden wanneer deze van toepassing (kunnen) zijn.

5.1. Herplantplicht

Het voorschrift van herplant wordt verbonden aan kapvergunningen voor waardevolle of toekomstig waardevolle beplantingen. Bij de invulling van de herplantplicht wordt tevens de persoonlijke voorkeur van de eigenaar meegewogen.

Het al of niet waardevol zijn van een houtopstand blijkt in eerste instantie uit toepassing van het systeem van puntenwaardering (zie 2.3.2.):

- boomwaardering < 25 punten: geen herplantplicht;
- boomwaardering 25-35 punten: mogelijkheid opleggen herplantplicht;
- boomwaardering 35 punten of hoger: herplantplicht.

Bij de aanvraag wordt de eigenaar gevraagd om zelf een voorstel voor herplant te doen. Voor zoverre redelijkerwijs passend binnen het beleid zal dit voorstel uitgangspunt zijn voor de aan de vergunning te verbinden herplantplicht.

Het voornemen om aan een vergunning een herplantplicht te verbinden wordt in principe eerst voorbesproken met de aanvrager van de vergunning.

5.2. Financiële compensatie

Wanneer sprake is van een waardevolle houtopstand moet in principe uitgegaan worden van herplant, tenzij een duidelijke motivering is aan te voeren waarom herplant in een specifiek geval niet van toepassing is. Als herplant ter plaatse niet mogelijk is, wordt gezocht naar een geschikte locatie in directe omgeving met een gelijke functie. Als dit niet mogelijk is, zal aan de hand van de rekenmethode NVBT (Nederlandse Vereniging Bomen Taxateurs) het compensatiebedrag bepaald worden.

5.3. Bescherming van flora en fauna

De bescherming van bijzondere flora- en faunasoorten is geregeld in natuurwetgeving, zoals onder meer de Flora- en faunawet.

Een voorschrift ter bescherming van flora en fauna wordt opgelegd als volgens de geldende wet- en regelgeving sprake is van een beschermenswaardige dier- of plantensoort of biotoop. Wijze van bescherming en te nemen maatregelen wordt dan voor het specifieke geval concreet uitgewerkt.

Voorbeelden hiervan zijn:

- niet vellen zolang er vogels broeden in de bomen;
- op zodanige manier vellen dat beschermde planten of paddestoelen geen schade oplopen;
- niet vellen gedurende het broedseizoen (1 maart – 15 juli); dit voorschrift wordt alleen opgelegd indien het struwelen, houtsingels, bosjes, boomgroepen of grotere aantallen bomen betreft (meer dan 5 bomen). Uitzonderingen zijn hierbij mogelijk indien onderzoek – uitgevoerd door ter zake deskundige op de dag voorafgaande aan de kap - uitwijst dat zich geen nesten bevinden in de houtopstand;
- niet vellen gedurende andere periodes afwijkend van het broedseizoen voor specifieke soorten (bijvoorbeeld de roek, vleermuizen).

Aanvullend wordt in iedere vergunning gewezen op de zorgplicht van de vergunninghouder ten aanzien van flora en fauna.

5.4. Voorschrift van niet-gebruik (in verband met planprocedure)

De gemeente streeft ernaar kapaanvragen zoveel mogelijk tegelijkertijd met en in samenhang met andere vergunningenprocedures te behandelen, aangezien dit de beste garantie biedt voor een evenwichtige en samenhangende afweging.

Toch kan het voorkomen dat een kapaanvraag ingediend wordt terwijl daadwerkelijke uitvoering van het voorgenomen werk (woningbouw, aanleg weg) nog niet vaststaat als gevolg van het nog niet afronden van ruimtelijke ordeningsprocedures, verlening van andere benodigde vergunningen of andere omstandigheden.

In overleg met de aanvrager kunnen dan verschillende wegen bewandeld worden:

- a. aanhouden/intrekken aanvraag totdat aanvraag in samenhang met overig benodigde vergunningen beoordeeld kan worden;
- b. verrichten van een 'voortoetsing': afweging van het belang van de boom/bomen tegen het belang van het voorgenomen werk. De uitslag van de voortoetsing kan de initiatiefnemer dan als uitgangspunt voor verdere planvorming gebruiken. De formele kapaanvraag wordt dan pas ingediend zodra geen noemenswaardige belemmeringen meer zijn voor de uitvoering van het werk. De voortoetsing dient dan als onderbouwing voor de aanvraag. Daadwerkelijke verlening kan dan in veel gevallen een formaliteit zijn;

- c. vergunning in behandeling nemen: op basis van de op dat moment bekende plannen kan de aanvraag beoordeeld en verleend worden onder het voorschrift van een nader te definiëren periode van niet-gebruik (onherroepelijk zijn van het bestemmingsplan, verlening inritvergunning).

Volgorde van handelen is volgens bovenstaande opsomming. Dus in principe volgens methode a., als dit niet mogelijk is handelen volgens methode b.. Methode c. vooral toepassen als het van groot belang is om vroegtijdig zekerheid te hebben over verlening van de kapvergunning (bezwaren tegen de kap zijn vroegtijdig bekend).

Verder kan het voorkomen dat een kapaanvraag ingediend wordt terwijl nog veel onduidelijkheid is over of en hoe het plan uitgevoerd wordt. In dit geval wordt de aanvraag volgens het reguliere waarderingssysteem van boomwaarde en overlast beoordeeld. In veel gevallen zal de kapvergunning dan geweigerd worden. Bijvoorbeeld: een initiatiefnemer heeft een pand gekocht en wil hier nieuwe bebouwing realiseren waarbij hij verwacht dat de huidige bomen niet gehandhaafd zullen kunnen blijven. Als er echter nog geen concreet bouwplan is, kan dit niet beoordeeld worden en dan ook niet meegewogen worden in de kapaanvraag. De bomen worden dan alleen beoordeeld op basis van overlast en veiligheid.

6. Instandhouding en bescherming van bomen

De duurzame instandhouding van bomen kan op diverse manieren bedreigd worden.

Het kan hierbij gaan om:

- illegale kap;
- beschadiging van de boom of verstoring van de groeiplaats;
- nalaten van noodzakelijk onderhoud;
- storm, ziekte of natuurlijk afsterven van de boom.

De bomenverordening biedt diverse handvaten om bedreigingen te voorkomen of weg te nemen dan wel om sancties op te leggen aan de eigenaar van de bomen. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke mogelijkheden er zijn en hoe met bovengenoemde vormen van bedreigingen omgegaan wordt.

6.1. Wettelijke mogelijkheden voor bescherming bomen

De bescherming van bomen kan plaatsvinden op basis van de Boswet, gemeentelijke bestemmingsplannen en/of de bomenverordening.

In het kader van dit rapport wordt alleen nader ingegaan op de mogelijkheden die de bomenverordening biedt:

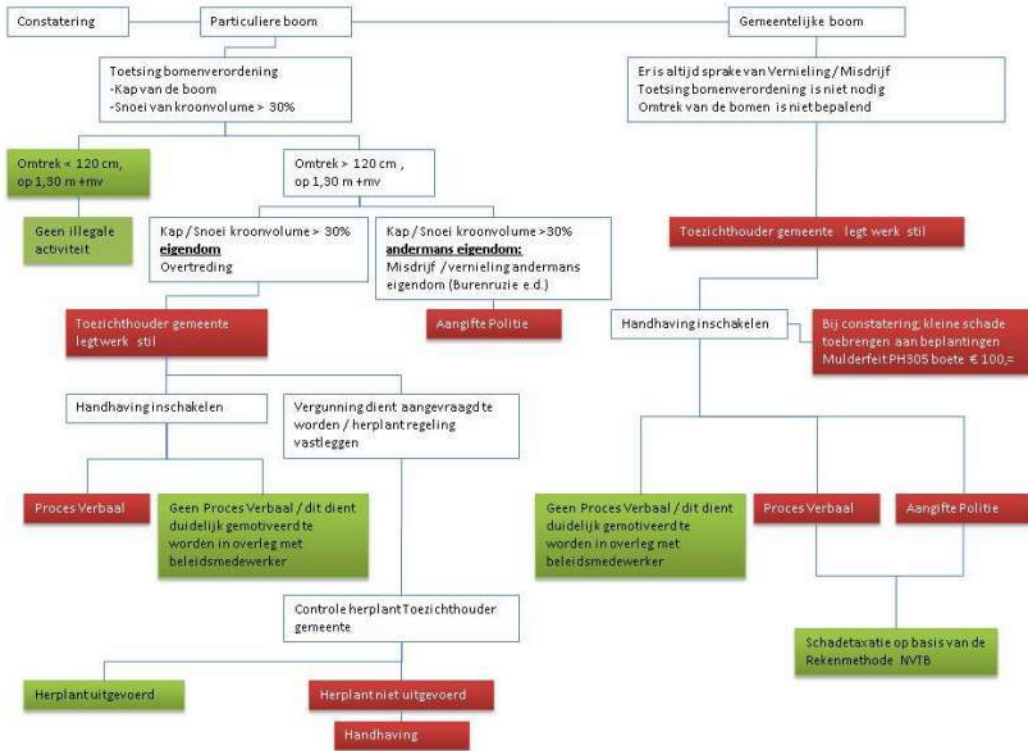
- kapverbod (artikel 2): het is verboden om zonder vergunning een houtopstand te (doen) vellen;
- herplant/instandhoudingsplicht (artikel 9): oplegging van *instandhoudingsplicht* indien een boom ernstig in het voortbestaan bedreigd wordt; dit artikel biedt tevens de mogelijkheid om een zelfstandige herplantplicht (dus losstaand van een vergunning) op te leggen in geval van kap zonder vergunning of op andere wijze te niet gaan van een houtopstand;
- bescherming bomen (artikel 13): verbod om gemeentelijke bomen te beschadigen, bekladden, beplakken, snoeien of voorwerpen in/aan de bomen te bevestigen;
- strafoplegging (artikel 16): oplegging van boete of hechtenis.

6.2. Illegale kap

De wijze van omgaan met illegale kap is afhankelijk van boomwaarde en onderliggende motieven (voor zoverre bekend). De opstelling is sterk afhankelijk van het specifieke geval van illegale kap. Bij de bepaling van de handelwijze in hoofdlijnen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- in geval het gaat om een boom, waarvoor bij reguliere beoordeling zonder meer een kapvergunning zou zijn verleend (lage boomwaarde), wordt de overtreder gewaarschuwd en eventueel een boete opgelegd; in geval van herhaling van de overtreding wordt in ieder geval een boete opgelegd;
- in geval het gaat om een boom, waarvoor bij reguliere beoordeling niet zonder meer een kapvergunning zou zijn verleend (waardevolle boom), wordt een herplantplicht opgelegd en eventueel een boete. Uitgangspunt hierbij is dat herplant ter plaatse van de gekapte houtopstand plaatsvindt; dit is mede afhankelijk van het groenbeleid en de ruimtelijke mogelijkheden ter plaatse.

Stroomschema illegale kap / snoeiwerkzaamheden

6.3. Beschadiging van de boom of verstoring van de groeiplaats

Particuliere bomen

Actief tegengaan van beschadiging van bomen en groeiplaatsen op particulier terrein is veelal niet doenlijk. Het is vaak moeilijk aan te tonen, veelal een geleidelijk proces of vindt niet opzettelijk plaats. In beginsel gebruikt de gemeente haar bevoegdheid om beschadiging van een particuliere boom of verstoring van de groeiplaats op te heffen alleen in geval aan de volgende criteria voldaan wordt:

- het gaat om binnen het beleid als belangrijk of karakteristiek aangewezen bomen op particulier terrein (bijzondere bomen, boomstructuurplan);
- het moet gaan om een ernstige bedreiging.

Dit gebeurt in eerste instantie op basis van vrijwillige medewerking van de eigenaar door het geven van informatie en advies. Pas in tweede instantie wordt overgegaan tot het opleggen van verplichtingen of voorschriften.

Gemeentelijke bomen

Schades aan gemeentelijke bomen worden verhaald op de veroorzakers (indien te achterhalen) volgens de rekenmethode NVTB (Nederlandse Vereniging van Taxateurs Bomen). Veroorzakers van bedreigingen voor het duurzaam voortbestaan van bomen zullen verplicht worden deze bedreigingen weg te nemen. Indien als gevolg hiervan een blijvende schade of verkorting van de levensduur aanneemelijk is, wordt de schade verhaald op de veroorzaker. Hierbij wordt prioriteit gegeven aan als belangrijk of karakteristiek aangewezen bomen (bijzondere bomenlijst, boomstructuurplan).

Onder bedreigingen wordt verstaan het zonder vergunning dan wel expliciete toestemming afgraven, ophogen, verhogen/verlagen van de grondwaterstand, leggen van kabels en leidingen, indrijven van voorwerpen of verdichten/afdekken van de bodem binnen een straal van 2 meter uit de kroonprojectie van de boom.

6.4. Storm, ziekte of natuurlijk afsterven van de boom

Storm en ziekte kunnen ervoor zorgen dat een boom direct gekapt moet worden. In geval het gaat om bomen die binnen het beleid zijn aangewezen als belangrijke of karakteristieke bomen geldt dat in principe een zelfstandige herplantplicht wordt opgelegd. Betreffende boom moet dan vervangen worden door een jong exemplaar op dezelfde locatie met als doel om in de toekomst dezelfde functie te vervullen.

De hieronder genoemde omstandigheden kunnen redenen zijn om geen zelfstandige herplantplicht op te leggen:

- het tot wasdom uitgroeien van een te herplanten boom is gezien de inrichting van het terrein niet (meer) mogelijk (bv. onvoldoende licht, dichte bebouwing, toekomstige beheerproblemen). Veel oude bomen staan tegenwoordig op locaties die in de loop der tijd sterk verstedelijkt zijn en kunnen zich alleen handhaven gezien het feit dat ze in de vroegere situatie voldoende ruimte, licht en voeding ter beschikking hadden. Een jonge boom kan in deze omstandigheden vaak niet meer tot wasdom komen;
- resterende bomen kunnen de functie van de verdwenen boom overnemen;
- in de directe omgeving is een alternatieve locatie aanwijsbaar die meer geschikt is of net zo geschikt om de functie van de verdwenen boom te vervullen.

In geval van het natuurlijk afsterven van een boom is gewoon een kapvergunning vereist. Hieraan kan op basis van het herplantbeleid een herplantverplichting verbonden worden. Ook hierbij kunnen bovengenoemde omstandigheden een reden zijn om af te zien van herplant.

7. Bijzondere bomen

Binnen het bomenbeleid zijn – naar mate van belangrijkheid - verschillende categorieën bomen aan te wijzen:

- waardevolle bomen: bomen die volgens het systeem van waardering 35 punten of meer scoren;
- bijzondere bomen: bomen die opgenomen zijn op de gemeentelijke lijst vanwege hun bijzondere betekenis.

7.1. Aanwijzing

Het college heeft een lijst met bijzondere bomen voor de gehele gemeente vastgesteld. De aanwijzing vindt plaats op basis van weging van de volgende criteria: omvang/leeftijd, toekomstverwachting, zichtbaarheid, cultuurhistorische betekenis en dendrologisch belang. Aan deze lijst zijn toegevoegd de herdenkingsbomen die aangeplant zijn ter herinnering aan belangrijke personen in de Nederlandse of lokale geschiedenis of verwijzen naar een bijzondere gebeurtenis.

Eens per tien jaar zal een actualisatie van de lijst plaatsvinden.

Het plaatsen van een boom op de lijst met Bijzondere bomen is een beschikking waartegen beroep mogelijk is. Om de aanwijzing als zodanig zorgvuldig voor te bereiden wordt de (uniforme) openbare voorbereidingsprocedure toegepast.

7.2. Beleid bijzondere bomen

Het beleid voor bijzondere bomen richt zich op de volgende gebieden:

- beschermde status;
- bescherming bij bouwactiviteiten of andere werken;
- boomcontrole en onderhoud;
- herplant en compensatie;
- ondersteuning en stimulering;
- informatie.

Beschermde status

- bijzondere bomen worden opgenomen in een gemeentelijk bestand bestaande uit een beschrijving van de boom, de criteria van aanwijzing, een foto en kaart met de locatie;
- het college stelt deze lijst vast;
- een kapvergunning wordt alleen dan verleend in geval sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang of grote gevaarstelling;

De begrippen 'zwaarwegend maatschappelijk belang' en 'grote gevaarstelling' dienen als volgt geïnterpreteerd te worden:

- zwaarwegend maatschappelijk belang: er moet sprake zijn van een algemeen belang en dus niet van een particulier belang of het belang van enkelingen. Dwingende redenen van groot openbaar belang kunnen bijvoorbeeld zijn: aanleg en versterking van dijken, verbetering van de werkgelegenheid (bijvoorbeeld aanleg van bedrijventerrein), voorzien in woningbehoefte, verbetering van de infrastructuur uit oogpunt van verkeersveiligheid of betere bereikbaarheid, natuurontwikkeling of natuursanering (bij het bereiken van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu) of volksgezondheid. Hierbij moet tevens gelden dat geen andere bevredigende oplossing mogelijk is. Een *financiële reden als een goedkopere oplossing is geen dwingende reden*.

- grote gevaarstelling: hierbij geldt dezelfde omschrijving als opgenomen onder 2.3.4. (gevaar voor de veiligheid); voor een bijzondere boom geldt echter wel dat verdergaande ingrepen (boomtechnisch/financieel) acceptabel worden geacht gezien de hoge maatschappelijke waarde van de boom.

Bescherming bij bouwactiviteiten of andere werken

- bijzondere bomen dienen duurzaam ingepast te worden in het uit te voeren werk; dit betekent dat het college op basis van de bomenverordening de initiatiefnemer kan vragen een Boom Effect Analyse (BEA) te overleggen. Afhankelijk van het resultaat hiervan en in combinatie met de juridische mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, kunnen dan nadere eisen gesteld worden aan de plaats, afmeting en situering van het te realiseren werk en aan de inrichting van de onbebouwde grond tot 2 meter buiten de kroonprojectie van de boom. Uitgangspunt is dat de kwaliteit van de groeiplaats van de boom in de nieuwe situatie minimaal vergelijkbaar is met de kwaliteit van de oude groeiplaats. In geval dat in de oude situatie sprake was van een groeiplaats van onvoldoende tot matige kwaliteit dient in de planvorming gezorgd worden voor een verbetering van de groeiplaatsomstandigheden. Bijvoorbeeld: bij herinrichting van een weg wordt het voetpad zodanig verlegd dat binnen (een groter deel van de) kroonprojectie de verharding plaats kan maken voor beplanting; of bij sloop en nieuwbouw van een gebouw wordt het nieuwe gebouw enkele meters verschoven zodat de nabijstaande boom meer groeiruimte krijgt;
- in geval van aanleg, bouw of sloopactiviteiten binnen een straal van 10 meter uit de stam van bijzondere bomen worden op basis van artikel van de Bomenverordening beschermende maatregelen (zie bijlage C) opgelegd. De vorm van de maatregelen wordt afgestemd met de initiatiefnemer.

Boomcontrole en onderhoud

- bijzondere bomen in *openbaar* gebied worden gecontroleerd in het kader van de boomveiligheid; het betreft namelijk veelal grote en oude bomen die als gevolg hiervan een verhoogd risico kunnen betekenen voor de veiligheid. Daarnaast worden op deze manier mogelijke problemen vroegtijdig gesignaleerd worden zodat adequate (beheer)maatregelen getroffen kunnen worden;
- bijzondere bomen op *particulier* terrein worden – als de eigenaar hieraan behoefte heeft - jaarlijks tot eens per 3 jaar gecontroleerd in het kader van boomveiligheid;
- onveilige situaties worden gerapporteerd aan de eigenaar, waarbij deze gewezen wordt op zijn verantwoordelijkheid (zie ook onder ‘Ondersteuning en stimulering’);
- geconstateerde problemen voor het duurzame behoud van de boom worden gemeld aan de eigenaar met het verzoek/advies hieraan iets te doen (zie ook onder ‘Ondersteuning en stimulering’);
- binnen het onderhoudsbudget / compensatiefonds bomen worden apart gelden gereserveerd voor het onderhoud aan de bijzondere bomen en ten behoeve van actieve verbetering van de groeiplaatsomstandigheden.

Herplant en compensatie

- herplant en compensatie van bijzondere bomen vindt plaats volgens de beleidsregels zoals geformuleerd in paragrafen 5.1. en 5.2.

Ondersteuning en stimulering

- eigenaren van bijzondere bomen kunnen gebruik maken van de gemeentelijke kennis en ervaring op het gebied van bomen. Desgewenst wordt advies verstrekt over het benodigde onderhoud, ziekten of aantastingen, mogelijkheden voor verbetering van de groeiplaatsomstandigheden of de boomveiligheid;
- eigenaren van bomen die tevens voorkomen op de landelijke lijst van de Bomenstichting kunnen in aanmerking komen voor eenmalige subsidie ten behoeve van achterstallig

onderhoud. De gemeente kan bij de aanmelding en subsidie-aanvraag adviseren en ondersteuning bieden;

- de gemeente biedt ondersteuning in het noodzakelijke reguliere onderhoud door het voor een deel subsidiëren van de werkzaamheden of het – tegen kostprijs – uitvoeren door het eigen personeel in combinatie met de onderhoudsronde voor de bomen in het openbaar gebied. Hiertoe dient een subsidie-regeling opgesteld te worden en zijn extra middelen nodig.

8. Boomstructuurkaart

8.1 Boomstructuurkaart

Doetinchem wil een groene gemeente blijven en nog groener worden. Het groen blijven is een taak voor de structuurkaart – zorgen dat bestaande waarden overeind blijven.

Structuurkaart (ook bomen met een omtrek < 120 cm):

Op de structuurkaart (bijlage D), staan de te behouden gemeentelijke boomstructuren. De structuurkaart is een dynamische kaart voor intern gebruik.

Gemeentebomen binnen en buiten de bebouwde kom met een omtrek < 120 cm, die voorkomen op de structuurkaart, zijn vergunningvrij. Voor deze bomen geldt bij een herinrichting of ruimtelijke ontwikkeling wel een verplichte herplant. Diameter te kappen boom is omtrek te planten boom. Mocht herplanten niet wenselijk of mogelijk zijn dan zal er een financiële compensatie worden opgelegd.

Voordeel huidige model in combinatie met een structuurkaart:

- Bomen met een omtrek > 120 cm beschermd
- Ingroei / aanplant / aanwas van nieuwe bomen is gewaarborgd

Herplant of financiële compensatie van gemeentelijke structuurbomen is vastgelegd.

8.2. Gemeentelijke structuurbomen

Structuurbomen:

Dit zijn de lijnstructuren van bomen langs belangrijke wegen, watergangen en andere lijnen. Daarnaast is er een vlaksgewijze aanduiding voor parken, begraafplaatsen etc..

Op de structuurkaart staan de te behouden gemeentelijke boomstructuren. Gemeentebomen binnen en buiten de bebouwde kom met een omtrek < 120 cm, die voorkomen op de structuurkaart, zijn vergunningvrij. Voor deze bomen geldt wel een verplichte herplant of financiële compensatie.

Particuliere en gemeente bomen binnen en buiten de bebouwde kom met een omtrek < 120 cm, die niet voorkomen op de structuurkaart, zijn vergunningvrij. Voor deze bomen geldt geen herplant of financiële compensatie.

Structuurbomen

De boomstructuur is een raamwerk van bomen in lijnen en vlakken die samen het visitekaartje van de gemeente vormen. Wij willen ons richten op behoud van de structuur in plaats van het behoud van de individuele boom.

Door deze regelgeving:

- kunnen wij sturen in behoud en ontwikkeling van onze belangrijkste lanen;
- kunnen wij bij aantasting herplant/compensatie uitvoeren;

Bijzondere bomen

Een boom wordt aangewezen op basis van een weging van de volgende criteria: omvang/leeftijd, zichtbaarheid, cultuurhistorische betekenis, en dendrologisch belang. De mate waarin een of meer van deze criteria van toepassing zijn, bepaalt of het gaat om een 'beeldbepalende en/of karakteristieke boom aan te duiden met de term 'Bijzondere boom'.

Bij bijzondere bomen staat behoud van deze boom voorop. Als iemand van mening is dat een dergelijke boom moet worden gekapt, moet hiervoor een vergunning worden aangevraagd bij het college van Burgemeester en Wethouders. Een vergunning wordt alleen verleend wanneer er sprake is van:

- een situatie waarbij de boom een ernstige bedreiging van de (openbare) veiligheid vormt of gaat vormen;
- of een zwaarwegend maatschappelijk belang.
 - Er moet sprake zijn van een algemeen belang en dus niet van een particulier belang of het belang van enkelingen. Hierbij moet ook gelden dat geen andere bevredigende oplossing mogelijk is. Een financiële reden als een goedkopere oplossing is geen dwingende reden. Dwingende redenen van groot openbaar belang kunnen bijvoorbeeld zijn:
 - Aanleg en versterking van dijken
 - Verbetering van de werkgelegenheid (bijvoorbeeld aanleg van bedrijventerrein)
 - Voorzien in woningbehoefte
 - Verbetering van de infrastructuur uit oogpunt van verkeersveiligheid of betere bereikbaarheid
 - Natuurontwikkeling of natuursanering (bij het bereiken van gunstige effecten voor het milieu)

Door het huidige bestaande model te hanteren, met de structuurkaart, ontstaan vijf mogelijke variaties. De omgang met deze variaties wordt in beleidsregels vastgelegd.

De beleidsregels zijn van toepassing bij herinrichtingen en / of ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer op basis van veiligheid een boom gekapt moet worden kunnen er redenen zijn om af te wijken van deze beleidsregels. De bijbehorende beleidsregels zijn als volgt:

1. Locatie boom komt niet voor op structuurkaart < 120 cm omtrek (Sfeerboom):

Deze bomen kunnen vergunningvrij worden gekapt.

Het beleid voor het gemeentelijk bomenbestand blijft gericht op duurzame instandhouding. Ook voor de gemeentebomen die niet op de kaart staan is langdurig in stand houden het doel. Een belangrijk onderdeel om dit doel te bereiken is interne communicatie en samenwerking. Tijdens het ontwerpproces is een integrale benadering vereist. In een vroeg stadium moeten alle gemeentelijke disciplines worden betrokken. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn de toepassing van de boomwaardering en bomeneffectanalyse het middel om het belang van bestaande bomen in het ontwerpproces waarborgen.

Het eigendomsrecht blijft van toepassing, dus er is toestemming nodig van de eigenaar, in het geval van de gemeentebomen is dit BUHA, bij gevoelige kwesties is dit zelfs het college.

2. Locatie boom komt niet voor op de structuurkaart > 120 cm omtrek (Sfeerboom):

Vergunning noodzakelijk, bij kap **eventueel** herplant of financiële compensatie opleggen. Bij een eventuele financiële compensatie wordt een standaardbedrag (gebaseerd op een boom van 60 jaar omlooptijd 80 jaar) opgelegd. Dit komt neer op € 2.901,- per boom. Compensatie daadwerkelijk opleggen bij herinrichting of ruimtelijke ontwikkeling.

3. Locatie boom komt voor op structuurkaart < 120 cm omtrek (Structuurboom):

Vergunningvrij, wel geldt voor deze bomen een verplichte herplant. Diameter is maatgevend voor herplant. Diameter te kappen boom is de omtrek van de nieuwe boom. Mocht herplant niet mogelijk of wenselijk zijn dan zal er een financiële compensatie worden opgelegd. Voor de financiële compensatie wordt een standaardbedrag (gebaseerd op een boom van 20 jaar omlooptijd 80 jaar) opgelegd. Dit komt neer op € 2.976,= per boom. Compensatie daadwerkelijk opleggen bij herinrichting of ruimtelijke ontwikkeling.

4. Locatie boom komt voor op structuurkaart > 120 cm omtrek (Structuurboom):

Vergunning noodzakelijk, bij kap altijd herplant opleggen, diameter is maatgevend. Mocht herplant niet mogelijk of wenselijk zijn dan zal er een financiële compensatie worden opgelegd. De financiële compensatie wordt berekend op basis van het rekenmodel NVTB (Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen). Compensatie daadwerkelijk opleggen bij herinrichting of ruimtelijke ontwikkeling.

5. Bijzondere boom:

Vergunning noodzakelijk, bij kap altijd herplant opleggen, diameter is maatgevend voor instellingen en gemeente. Mocht herplant niet mogelijk of wenselijk zijn dan zal er een financiële compensatie worden opgelegd. De financiële compensatie wordt berekend op basis van het rekenmodel NVTB (Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen). Compensatie daadwerkelijk opleggen bij herinrichting of ruimtelijke ontwikkeling.

Categorie	Hoe vastgelegd	Categorie komt voor in kaarteenheden	Status	Uitgangspunten	Vergunningplichtig
Bijzondere boom	Bijzondere bomenlijst	Bijzondere boom particulier Bijzondere boom gemeente	Bijzonder waardevol	Behouden	Ja , herplant of financiële compensatie op basis van de boomwaarde (NVTB) *
Structuurboom omtrek > 120 cm	Gemeentelijke Structuurkaart	Hoofdstructuur monumentaal Hoofdstructuur toekomstig monumentaal Hoofdstructuur bijzonder Nevenstructuur monumentaal Nevenstructuur toekomstig monumentaal Nevenstructuur bijzonder Parkstructuren	Waardevol	Behouden	Ja , herplant of financiële compensatie op basis van de boomwaarde (NVTB) *
Structuurboom omtrek < 120 cm	Gemeentelijke Structuurkaart	Hoofdstructuur monumentaal Hoofdstructuur toekomstig monumentaal Hoofdstructuur bijzonder Nevenstructuur monumentaal Nevenstructuur toekomstig monumentaal Nevenstructuur bijzonder Parkstructuren	Waardevol	Behouden	Nee, herplant of financiële compensatie * € 2.976,=

Sfeerboom omtrek > 120 cm	Grote gemeentelijke bomen in beheersysteem , particuliere bomen niet vastgelegd	-	Hoge waarde	Indien waardevol behouden	Ja, eventueel herplant of financiële compensatie € 2.901,=
Sfeerboom omtrek < 120 cm	Kleine gemeentelijke bomen in beheersysteem , particuliere bomen niet vastgelegd	-	Basiswaar de	Indien waardevol behouden, waarde kan nog sterk toenemen	Nee

* De beleidsregels zijn van toepassing bij herinrichtingen en / of ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer op basis van veiligheid een boom gekapt moet worden kunnen er redenen zijn om af te wijken van deze beleidsregels. Bij zieke of afgestorven bomen geldt geen verplichte herplant of financiële compensatie. Streven is wel om daar waar mogelijk te herplanten. De boomwaarde van een zieke of afgestorven boom is nul of nihil.

9. Bomen en zonnepanelen

9.1 Inleiding

Steeds meer inwoners maken gebruik van zonnepanelen op het dak. Maar wat als er voor het huis een boom staat die zonlicht wegneemt? Kan deze boom dan zomaar worden weggehaald?

Wij worden regelmatig geconfronteerd met de vraag van bewoners om bomen te snoeien - of erger nog - te verwijderen omwille van de schaduw hinder die ze veroorzaken ten opzichte van zonnepanelen. In de meeste gevallen weigeren wij een dergelijke kapaanvraag. Maar is deze weigering niet in strijd met onze duurzaamheidsdoelstellingen?

9.2 Duurzaamheid

Doetinchem vindt duurzaamheid belangrijk. In regionaal samenwerkingsverband streven wij ernaar om in 2030 energieneutraal te zijn. Al in 2020 willen we daartoe al 50 % minder CO₂ uit stoten dan we deden in 1990.

Het produceren van energie door wind-, water- en zonnekracht is CO₂-vrij. Het vervangen van fossiele brandstoffen door schonere energieproductie is daarom de ideale manier om de CO₂-uitstoot te verminderen. Een veel gebruikte toepassing is de plaatsing van zonnepanelen.

Bomen of gebouwen die aan de zuidzijde van zonnepanelen staan hebben een negatieve invloed op het rendement van die panelen. Men zal in die gevallen of geen zonnepanelen plaatsen of naast de zonnepanelen meer gebruik blijven maken van fossiele brandstoffen. De beperking van de uitstoot van CO₂ zal dan ook minder zijn dan wanneer er geen grote bomen of gebouwen aan de zuidzijde staan.

Bomen daarentegen leggen CO₂ vast. Tijdens hun leven halen bomen energie uit zonlicht via fotosynthese. Ze nemen ook het broeikasgas CO₂ uit de lucht op en verwerken het koolstof in hun eigen cellen. Een volwassen boom van 50 jaar oud kan zo'n ton aan CO₂ uit de lucht hebben gefilterd. Die komt pas vrij als de boom sterft en ontbindt.

Op kleinere tijdschaal: laat 50 bomen een jaar groeien en ze nemen samen één ton CO₂ op.

Zowel het produceren van groene energie als de aanplant/het behoudt van bomen hebben betrekking op de reductie van CO₂. Maar zoals al gesteld in de inleiding kunnen bomen en de plaatsing van zonnepanelen met elkaar conflicteren.

9.3 Maatschappelijk belang

Bomen vervullen, naast CO₂ reductie, tal van andere functies:

- bomen matigen temperatuurextremen;
- bomen breken wind;
- bomen filteren stof-, rook- en roetdeeltjes uit de lucht;
- bomen absorberen gasvormige luchtverontreiniging;
- bomen produceren zuurstof;
- bomen verbeteren het microklimaat;
- bomen hebben een gunstige invloed op de gezondheid;
- bomen hebben een natuurwaarde;
- bomen zorgen voor structuurbepaling in het landschap;
- bomen zorgen voor een aantrekkelijke woonomgeving.

Al met al hebben bomen een positieve invloed op het welbevinden van onze inwoners.

Zonnepanelen zorgen daarentegen in het algemeen voor CO₂ reductie en hebben voor de energiebewuste inwoner een gunstige invloed op de energierekening. De voordelen van zonnepanelen op een individueel pand wegen echter niet op tegen de voordelen van een boom in een straat en landschap.

In bestaande situaties is het uitgangspunt om bestaande bomen te behouden. De boom gaat vóór en bij de plaatsing van een zonnepaneel zal daar rekening mee moeten worden gehouden. Ook als de boom in de toekomst nog zal groeien.

Op nieuwbouwlocaties waar bomen worden aangeplant zal rekening worden gehouden met het gebruik van zonnepanelen.

Bij de herinrichting van de buitenruimte waarbij sowieso al bomen gekapt of gesnoeid zouden moeten worden, gelden dezelfde regels als voor nieuwbouwlocaties. Als het vanuit herinrichtingsplannen niet nodig is om bestaande bomen te kappen of te snoeien, gelden dezelfde regels als voor bestaande situaties.

Bijlagen

- Bijlage A: Overzicht van dendrologisch waardevolle boomsoorten
- Bijlage B: Standaardopzet Bomen Effect Analyse
- Bijlage C: Bescherming van bomen bij bouw of aanleg
- Bijlage D: Boomstructuurkaart
- Bijlage E: Bomenverordening gemeente Doetinchem

Bijlage A: Overzicht van dendrologisch waardevolle boomsoorten

LOOFBOMEN

WETENSCHAPPELIJKE NAAM	NEDERLANDSE NAAM	VK
ACER CAPILLIPES	STREEPJESBASTESDOORN	Z
ACER CAPPADOCICUM	ESDOORN	Z
ACER CAPPADOCICUM 'AUREUM'	ESDOORN	Z
ACER CAPPADOCICUM 'RUBRUM'	ESDOORN	Z
ACER CISSIFOLIUM	ESDOORN	Z
ACER DAVIDII	ESDOORN	ZZ
ACER GRISEUM	ESDOORN	ZZ
ACER PENNSYLVANICUM	STREEPJESBASTESDOORN	Z
ACER RUBRUM	RODE ESDOORN	Z
ACER RUBRUM 'ARMSTRONG'	ACER RUBRUM 'ARMSTRONG'	Z
ACER RUBRUM 'KARPICK'	ACER RUBRUM 'KARPICK'	Z
ACER RUBRUM 'RED SUNSET'	ACER RUBRUM 'RED SUNSET'	Z
ACER RUBRUM 'SCANLON'	ACER RUBRUM 'SCANLON'	Z
ACER RUBRUM 'TILFORD'	ACER RUBRUM 'TILFORD'	Z
ACER RUFINERVE	ACER RUFINERVE	Z
ACER SACCHARINUM	WITTE ESDOORN, ZILVERESDOORN	ZZ
ACER ZOESCHENSE 'ANNAE'	ACER ZOESCHENSE 'ANNAE'	Z
AESCULUS FLAVA	AESCULUS FLAVA	ZZ
ALNUS RUBRA	ALNUS RUBRA	ZZ
BETULA COSTATA	BETULA COSTATA	Z
BETULA ERMANII	BERK	Z
BETULA ERMANII 'BLUSH'	BERK	Z
BETULA ERMANII 'HOLLAND'	BETULA ERMANII 'HOLLAND'	Z
BETULA MEDWEDIEWII	BERK	ZZ
BETULA NIGRA	RODE BERK, ZWARTE BERK	Z
BETULA UTILIS 'DOORENBOS'	BERK	ZZ
BROUSSONETIA PAPHYRIFERA	BROUSSONETIA PAPHYRIFERA	Z
CARYA OVATA	HICKORYNOOT	Z
CATALPA SPECIOSA	CATALPA SPECIOSA	Z
CEDRELA SINENSIS	CEDRELA SINENSIS	Z
CELTIS AUSTRALIS	CELTIS AUSTRALIS	Z
CELTIS OCCIDENTALIS	ZWEPENBOOM, NETELBOOM	Z
CERCIDIPHYLLUM JAPONICUM	KATZURABOOM	Z
CERCIDIPHYLLUM JAPONICUM 'PENDULUM'	KATZURABOOM	Z
CERCIS SILIQUASTRUM	CERCIS SILIQUASTRUM	Z
CLADRASTIS LUTEA	CLADRASTIS LUTEA	ZZ
CLERODENDRUM TRICHOTOMUM	KANSENBOOM	Z
CLERODENDRUM TRICHOTOMUM FARGESII	KANSENBOOM	Z
CORNUS CONTROVERSA	CORNUS CONTROVERSA	Z
CORNUS CONTROVERSA 'PAGODA'	CORNUS CONTROVERSA 'PAGODA'	Z
CORNUS NUTTALLII	KORNOELJE	ZZ
COTONEASTER FRIGIDUS	COTONEASTER FRIGIDUS	ZZ
CRATAEGUS CHLOROSARCA	CRATAEGUS CHLOROSARCA	Z
CRATAEGUS PEDICELLATA	MEIDOORN	ZZ
CRATAEGUS PINNATIFIDA MAJOR	MEIDOORN	ZZ
CYDONIA OBLONGA	KWEEPEER, GEWONE KWEE	Z
DAVIDIA INVOLUCRATA	DAVIDIA INVOLUCRATA	Z
DAVIDIA INVOLUCRATA VILMORINIANA	VAANTJES-, LUIER- OF ZAKDOEKENBOOM	Z
FRAXINUS AMER. 'AUTUMN APPLAUSE'	FRAXINUS AMER. 'AUTUMN APPLAUSE'	Z

FRAXINUS AMER. MICROCARPA	FRAXINUS AMER. MICROCARPA	Z
FRAXINUS AMERICANA	FRAXINUS AMERICANA	Z
FRAXINUS BILTMOREANA	FRAXINUS BILTMOREANA	ZZ
FRAXINUS PENNS. 'SUMMIT'	FRAXINUS PENNS. 'SUMMIT'	Z
FRAXINUS PENNS. 'ZUNDERT'	ES	Z
FRAXINUS PENNSYLVANICA	FRAXINUS PENNSYLVANICA	Z
FRAXINUS XANTHOXYLOIDES DUMOSA	FRAXINUS XANTHOXYLOIDES DUMOSA	ZZ
GYMNOCLADUS DIOICUS	GYMNOCLADUS DIOICUS	ZZ
HALESIA CAROLINA	SNEEUWKLOKJESBOOM	ZZ
KALOPANAX SEPTEMLOBUS MAXIMOWICZII	KALOPANAX SEPTEMLOBUS MAXIMOWICZII	ZZ
KOELREUTERIA PAN. 'FASTIGIATA'	KOELREUTERIA PAN. 'FASTIGIATA'	Z
KOELREUTERIA PAN. 'SEPTEMBER GOLD'	KOELREUTERIA PAN. 'SEPTEMBER GOLD'	Z
KOELREUTERIA PANICULATA	BLAASJESBOOM, LAMPIONBOOM	Z
LABURNUM ALPINUM	ALPEN GOUDENREGEN	Z
MAGNOLIA ACUMINATA	MAGNOLIA ACUMINATA	ZZ
MAGNOLIA KOBUS	VALSE TULPEBOOM, BEVERBOOM	Z
MAGNOLIA SALICIFOLIA 'LOUISA Fête'	MAGNOLIA SALICIFOLIA 'LOUISA Fête'	ZZ
MALUS BACCATA	APPEL, SIERAPPEL	ZZ
MALUS BACCATA 'GRACILIS'	MALUS BACCATA 'GRACILIS'	ZZ
MALUS BACCATA 'STREET PARADE'	MALUS BACCATA 'STREET PARADE'	ZZ
MALUS HUPEHENSIS	MALUS HUPEHENSIS	Z
MALUS ZUMI 'CALOCARPA'	APPEL, SIERAPPEL	ZZ
MESPILUS GERMANICA	MESPILUS GERMANICA	Z
MORUS ALBA	WITTE MOERBEZIE, WITTE MOERBEI	Z
MORUS ALBA 'PENDULA'	WITTE MOERBEI	Z
MORUS NIGRA	ZWARTE MOERBEZIE, ZWARTE MOERBEI	Z
NOTHOFAGUS ANTARCTICA	SCHIJNBEUK	Z
OSTRYA CARPINIFOLIA	EUROPESE HOPBEUK	Z
PARROTIA PERSICA	PARROTIA PERSICA	Z
PARROTIA PERSICA 'VANESSA'	PARROTIA PERSICA 'VANESSA'	Z
PAULOWNIA TOMENTOSA	ANNA PAULOWNABOOM	Z
PHELLODENDRON AMURENSE	PHELLODENDRON AMURENSE	Z
PLATANUS ORIENTALIS	OOSTERSE PLATAAN	Z
POPULUS BALSAMIFERA	BALSEMPOPULIER	Z
POPULUS LASIOCARPA	GROOTBLADIGE POPULIER	Z
POPULUS SIMONII 'FASTIGIATA'	POPULUS SIMONII 'FASTIGIATA'	ZZ
POPULUS TRICHOCARPA	WESTAMERIKAANSE BALSEMPOPULIER	Z
POPULUS TRICHOCARPA 'BLOM'	POPULUS TRICHOCARPA 'BLOM'	Z
POPULUS TRICHOCARPA 'COLUMB. RIVER'	POPULUS TRICHOCARPA 'COLUMB. RIVER'	Z
POPULUS TRICHOCARPA 'HEIMBURGER'	POPULUS TRICHOCARPA 'HEIMBURGER'	Z
POPULUS TRICHOCARPA 'TRICHOBEL'	POPULUS TRICHOCARPA 'TRICHOBEL'	Z
PRUNUS AMYGDALOPERSICA 'POLLARDII'	PRUNUS AMYGDALOPERSICA 'POLLARDII'	Z
PRUNUS GONDOUINII 'SCHNEE'	SIERKERS	Z
PRUNUS SARGENTII	PRUNUS SARGENTII	Z
PRUNUS SARGENTII 'RANCHO'	PRUNUS SARGENTII 'RANCHO'	Z
PRUNUS SERRULA	PRUNUS SERRULA	ZZ
PRUNUS VIRGINIANA 'SHUBERT'	STEPPEKERS	Z
PRUNUS YEDOENSIS	TOKYOKERS, YOSHINOKERS	Z
PRUNUS YEDOENSIS 'IVENSII'	PRUNUS YEDOENSIS 'IVENSII'	Z
PTELEA TRIFOLIATA	LEDERBOOM	Z
PTELEA TRIFOLIATA 'AUREA'	GEELBLADIGE LEDERBOOM	Z
PYRUS SALICIFOLIA	PYRUS SALICIFOLIA	Z
PYRUS SALICIFOLIA 'PENDULA'	PYRUS SALICIFOLIA 'PENDULA'	Z
QUERCUS COCCINEA	SCHARLAKEN EIK	Z

QUERCUS COCCINEA 'SPLENDENS'	EIK	Z
QUERCUS IMBRICARIA	QUERCUS IMBRICARIA	ZZ
ROBINIA VISCOSA	KLEEFACACIA	Z
SALIX BABYLONICA	WILG	ZZ
SALIX BABYLONICA 'CRISPA'	WILG	ZZ
SALIX PENTANDRA	LAURIERWILG	Z
SALIX SEPULCRALIS 'CHRYSOCOMA'	GELE TREURWILG (SEP. TRISTIS)	ZZ
SALIX TRIANDRA	AMANDELWILG	Z
SORBUS AMERICANA	SORBUS AMERICANA	Z
SORBUS AMERICANA 'BELMONTE'	SORBUS AMERICANA 'BELMONTE'	Z
SORBUS ARN. 'GOLDEN WONDER'	SORBUS ARN. 'GOLDEN WONDER'	Z
SORBUS ARN. 'SCHOUTEN'	LIJSTERBES	Z
SORBUS COMMIXTA	SORBUS COMMIXTA	ZZ
SORBUS COMMIXTA 'BELMONTE'	LIJSTERBES	ZZ
SORBUS DECORA	LIJSTERBES	Z
SORBUS DISCOLOR	SORBUS DISCOLOR	ZZ
SORBUS HUPEHENSIS	SORBUS HUPEHENSIS	ZZ
SORBUS HUPEHENSIS 'NOVEMBER PINK'	LIJSTERBES	ZZ
SORBUS HYBRIDA 'GIBBSII'	SORBUS HYBRIDA 'GIBBSII'	ZZ
SORBUS VILMORINII	SORBUS VILMORINII	Z
TAXODIUM ASCENDENS	TAXODIUM ASCENDENS	ZZ
TILIA MONGOLICA	TILIA MONGOLICA	ZZ
ULMUS LAEVIS	ULMUS LAEVIS	Z
ZELKOVA CARPINIFOLIA	ZELKOVA CARPINIFOLIA	ZZ
ZELKOVA SERRATA	ZELKOVA SERRATA	Z
ZELKOVA SERRATA 'VILLAGE GREEN'	ZELKOVA SERRATA 'VILLAGE GREEN'	Z

NAALDBOMEN

WETENSCHAPPELIJKE NAAM

VK

ABIES BALSAMEA 'NANA'	Z
ABIES KOREANA	Z
ABIES LASIOCARPA 'COMPACTA'	Z
ABIES PINSAPO	ZZ
ABIES PINSAPO 'GLAUCA'	ZZ
ABIES PROCERA	ZZ
ABIES PROCERA 'GLAUCA'	ZZ
CEPHALOTAXUS FORTUNEI	Z
CEPHALOTAXUS HARRINGTONIA	ZZ
CEPHALOTAXUS HARRINGTONIA DRUPACEA	Z
CEPHALOTAXUS HARRINGTONIA 'FASTIGIA	Z
CHAMAECYPARIS NOOTKATENSIS 'AUREA'	Z
CHAMAECYPARIS NOOTKATENSIS 'GLAUCA'	Z
CHAMAECYPARIS NOOTKATENSIS 'PENDULA	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'CRIPPSII'	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'GRACILIS'	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'LUTEA NOVA'	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'NANA'	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'NANA AUREA'	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'NANA GRACILIS	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'PYGMAEA'	Z
CHAMAECYPARIS OBTUSA 'TETRAGONA AUR	Z
CUPRESSUS ARIZONICA	ZZ
CUPRESSUS ARIZONICA 'GLAUCA'	ZZ
CUPRESSUS MACROCARPA	ZZ

JUNIPERUS VIRGINIANA 'BLUE CLOUD'	ZZ
JUNIPERUS VIRGINIANA 'BURKII'	ZZ
JUNIPERUS VIRGINIANA 'CANAERTII'	ZZ
JUNIPERUS VIRGINIANA 'GLAUCA'	ZZ
JUNIPERUS VIRGINIANA 'GREY OWL'	ZZ
JUNIPERUS VIRGINIANA 'HETZ'	ZZ
PICEA BREWERIANA	Z
PICEA GLAUCA 'ALBERTA GLOBE'	ZZ
PICEA GLAUCA 'CONICA'	ZZ
PICEA GLAUCA 'ECHINIFORMIS'	ZZ
PICEA MARIANA 'NANA'	ZZ
PICEA PUNGENS	ZZ
PINUS CEMBRA	Z
PINUS CONTORTA LATIFOLIA	ZZ
PINUS LEUCODERMIS	Z
PINUS LEUCODERMIS 'SATELLIT'	Z
PINUS PARVIFLORA	ZZ
PINUS PEUCE	Z
PINUS PUMILA 'GLAUCA'	Z
PINUS PUMILA 'GLOBE'	Z
PINUS THUNBERGII	ZZ
PINUS WALLICHIANA	Z
PSEUDOLARIX AMABILIS	Z
SEQUOIA SEMPERVIRENS	ZZ
SEQUOIA DENDRON GIGANTEUM	Z
TAXODIUM ASCENDENS 'NUTANS'	ZZ
TAXUS CUSPIDATA	Z
THUJA ORIENTALIS	Z
THUJA ORIENTALIS 'AUREA NANA'	Z
THUJA ORIENTALIS 'CONSPICUA'	Z
THUJA ORIENTALIS 'ELEGANTISSIMA'	Z
THUJA STANDISHII	ZZ

Bijlage B: Standaard opzet Bomen Effect Analyse

Bomen Effect Analyse

Inleiding

De Bomen Effect Analyse is een instrument dat ingezet wordt om bomen beter in beeld te brengen bij (voorgenomen) bouw of aanleg. Met behulp hiervan wordt beoordeeld of een duurzame instandhouding van de houtopstand mogelijk is met uitvoering van de voorgenomen plannen. De Bomen Effect Analyse geeft richtlijnen voor de beoordeling, waardoor de effecten helder worden en zonodig voorwaarden gesteld kunnen worden aan de uitvoering van het werk. Deze richtlijnen zijn vastgelegd in de BEA-standaard. Dit zijn de strikte inhoudseisen waaraan een Bomen Effect Analyse moet voldoen. Aan iedere eis kan echter nog op verschillende manieren invulling gegeven worden, al naar gelang de aard van de bouw of aanleg in relatie tot de desbetreffende boom. Een checklist van de BEA-standaard is een zinvol hulpmiddel bij het vormgeven aan de inhoudseisen. Let wel: het is niet meer dan een geheugensteun bij het opstellen van een BEA. Dat betekent dat de opsomming van controlepunten enerzijds niet limitatief is, maar anderzijds dat niet alle punten van toepassing hoeven te zijn in een concrete situatie.

BEA-standaard

Inleiding

- Aanleiding opstellen BEA
- Vraagstelling of probleemstelling opdrachtgever
- Standaardvraag BEA: kan de boom duurzaam behouden blijven?
- Situatie en uit te voeren werk

Beoordeling

- Kwaliteit van de houtopstand
 - beleidsstatus
 - visuele boomcontrole
 - toekomstverwachting in onveranderde of verbeterde omstandigheden
- Fase waarin project zich bevindt
 - onomkeerbare besluiten
- Gevolgen werk voor boom
 - per bouwonderdeel of –fase
 - bovengronds en ondergronds
 - alternatieven voor de uitvoering van het werk
 - meest boomvriendelijke alternatief

Conclusie

- Duurzaam behoud boom op standplaats is mogelijk/onmogelijk
 - mogelijk: randvoorwaarden uitvoering en aanbevolen/noodzakelijke beschermende maatregelen (per bouwfase)
 - onmogelijk: eventueel alternatieve boommaatregelen
- Eindoordeel vraag/probleem opdrachtgever

Aanbevelingen

- Nader onderzoek
- Controle

Bijlage C: Bescherming van bomen bij bouw of aanleg

Tien geboden voor bouw of aanleg bij bomen

Bron: Bomenstichting

1. Bescherm de stam en de wortels

Plaats voor de aanvang van de werkzaamheden vaste bouwhekken rond de boom, tenminste ter grootte van de kroonprojectie.

Bescherm bij beperkte werkruimte in ieder geval de boomspiegel. Doe dit altijd in overleg met de boombeheerder en/of een vakkundige boomverzorger.

2. Plaats geen bouwmaterialen en geen bouwkeet onder de boom

Voertuigen of bouwketen mogen nooit (tijdelijk) op het wortelpakket geplaatst worden. De opslag van bouwmaterialen is in deze zone eveneens verboden. Dit leidt namelijk tot beschadiging van de wortels en het verdicht de bodem, wat het afsterven van wortels tot gevolg heeft.

3. Houd bouwverkeer buiten de kroonprojectie

Blijf met bouwmachines uit de buurt van de bomen om bodemverdichting te voorkomen. Wanneer het onvermijdelijk is dat over de boomwortels gereden moet worden: plaats rijplaten.

4. Verstoor de bovengrond niet

Handhaaf de bestaande maaiveldhoogte. Binnen de kroonprojectie niets ontgraven. Ophoging alleen onder de strikte voorwaarde van voldoende beluchting van de wortels.

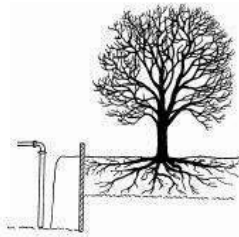
5. Voorkom beschadiging van de wortels

Graaf nooit machinaal binnen de kroonprojectie, maar werk zoveel mogelijk handmatig. Hak nooit wortels door van meer dan vijf centimeter dik.

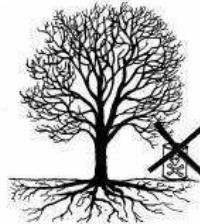
6. Leg kabels en leidingen zorgvuldig aan

Leg kabels en leidingen niet dichterbij dan twee meter langs bomen. Pas zo mogelijk sleufloze technieken toe, dat wil zeggen: gestuurd boren onder het wortelpakket door in plaats van een sleuf graven. Maak gebruik van kabelgoten en mantelbuizen.

7. Houd de grondwaterstand bij de boom gelijk

Verhoging van de grondwaterstand leidt tot wortelsterfte vanwege een zuurstoftekort. Zorg bij stijging van het grondwaterniveau voor een damwand buiten de kroonprojectie of pomp het water weg. Let bij grondwaterverlaging op uitdroging. Bij noodzakelijke bronbemaling altijd damwanden plaatsen.

8. Houd schadelijke stoffen uit de buurt van bomen

Gooi nooit olie, cementwater, chemische stoffen, zout, zuren of kalk bij bomen.

9. Laat noodzakelijk snoeiwerk door vakkundige boomverzorgers uitvoeren

Zaag nooit zelf zomaar takken of wortels af. Alleen een deskundige kan beoordelen op welke wijze snoei verantwoord is.

10. Plaats geen dichte verharding over de wortels

Onder beton en asfalt ontstaat een tekort aan water en zuurstof, waardoor wortels afsterven.

Overleg altijd met de boombeheerder en/of de vakkundig boomverzorgers, indien er knelpunten zijn bij het uitvoeren van deze tien geboden!

Minimale graafafstanden:

Bij uitvoering van graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare zone van bomen kunnen gemakkelijk wortelschades plaatsvinden. Om onaanvaardbare schade aan de voor de boom essentiële stabiliteitwortels te voorkomen mogen graafwerkzaamheden niet te dicht langs de boom worden uitgevoerd.

Als randvoorwaarden voor de uitvoering van graafwerkzaamheden gelden de onderstaande normen waarbij een relatie bestaat tussen de stamdiameter van de boom en de minimale graafafstand tot aan de boom gemeten vanuit de wortelaanzet van de boom.

Minimale graafstanden aan 1 zijde van de boom	
stamdiameter (op 1,30 m. hoogte)	minimale graafafstand (gemeten vanaf de wortelaanzet van de boom)
10 cm	100 cm
20 cm	200 cm
30 cm	200 cm
40 cm	250 cm
50 cm	275 cm
60 cm	300 cm
70 cm	325 cm
80 cm	350 cm
90 cm	375 cm
100 cm	400 cm
110 cm	425 cm
120 cm	450 cm
130 cm	450 cm
140 cm	475 cm
150 cm	500 cm

Wanneer de weergegeven graafafstanden met meer dan 40% worden overschreden is er mogelijk sprake van een acuut instabiliteitsgevaar van de boom en is handhaving van die boom vanwege veiligheid mogelijk niet langer verantwoord !

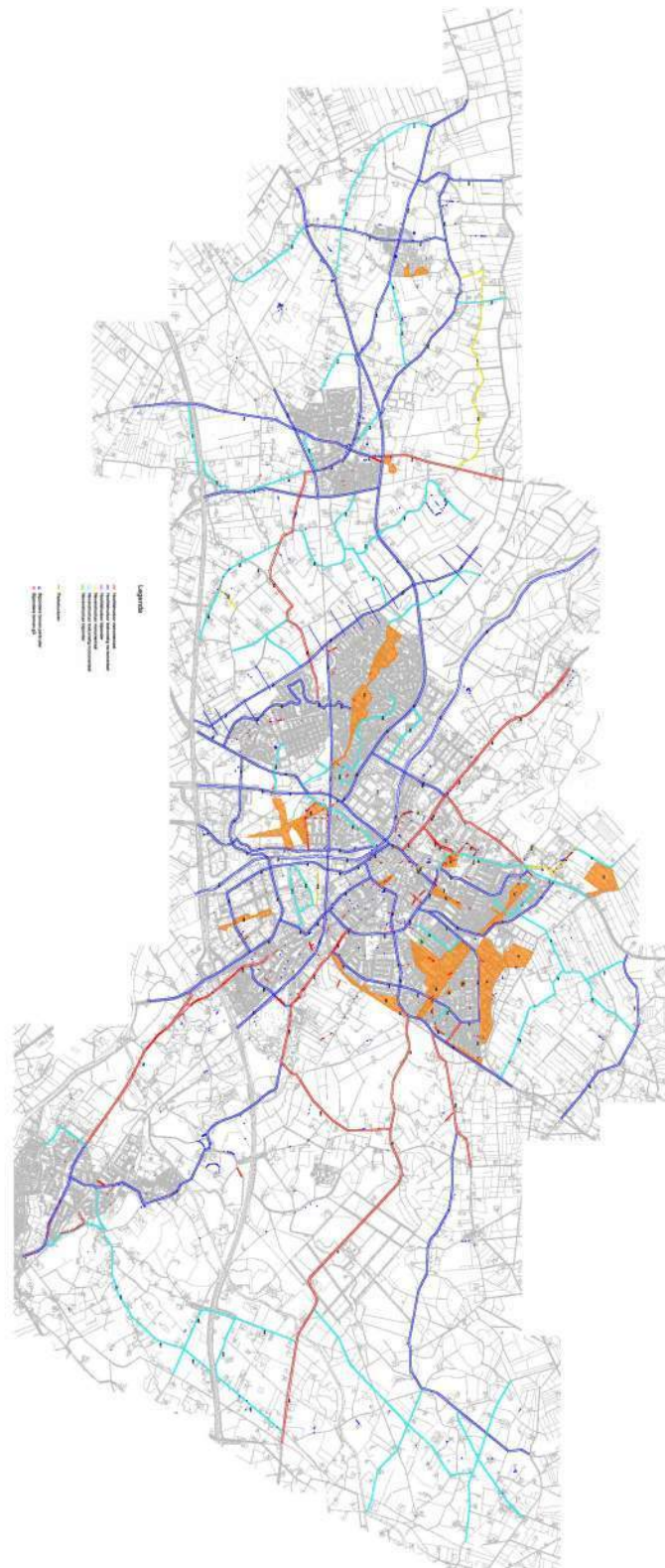
Bij de uitvoering van graafwerkzaamheden op de aangegeven afstand van de boom zullen doorgaans zeker nog wortels worden aangetroffen. Om ontoelaatbare wortelschade te voorkomen dienen de wortels altijd haaks op de ontwikkelingsrichting van de wortels te worden doorgezaagd. De wortels mogen dus niet tijdens het graven worden doorgetrokken. Hierdoor zouden de wortels tot binnen de aangegeven zone inscheuren en rafelen, waardoor veel omvangrijke en ontoelaatbare wortelschades kunnen ontstaan. Wortels die een grotere diameter hebben dan 4 à 5 cm moeten altijd worden doorgezaagd.

Indien bij de graafwerkzaamheden wortels worden aangetroffen met een diameter groter dan 8 à 10 cm mogen deze alleen met toestemming van de opdrachtgever worden doorgezaagd c.q. verwijderd. Wortels die bij het graven bloot komen te liggen moeten direct worden afgedekt om o.a. uitdroging te voorkomen. Bij het afdekken dient broei te worden voorkomen.

Alternatief gestuurd boren:

De toepassing van gestuurd boren is in deze een randvoorwaarde wanneer de aanleg of onderhoud van het kabel- of leidingtracé moet plaatsvinden binnen de aangegeven minimale graafafstanden.

Bijlage D: Boomstructuurkaart

Vervallen door bomenverordening 2015

~~Bijlage E. Bomenverordening gemeente Doetinchem~~

~~BOMENVERORDENING GEMEENTE DOETINCHEM 2010~~

~~De raad van de gemeente Doetinchem;~~

~~gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 september 2010;~~

~~gelet op de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, de Boswet en de Gemeentewet;~~

~~b e s l u i t :~~

~~vast te stellen de **Bomenverordening gemeente Doetinchem 2010**~~

~~Artikel 1~~

~~Begripsomschrijvingen~~

- ~~1. In deze verordening wordt verstaan onder:~~
 - ~~a. boom: een houtachtig, levend of afgestorven, overblijvend gewas met een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 10 centimeter op 1,30 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam. In het kader van een herplant- of instandhoudingsplicht kunnen voorschriften gesteld en maatregelen worden genomen voor bomen kleiner dan 10 cm dwarsdoorsnede op 1,30 meter boven maaiveld;~~
 - ~~b. houtopstand: één of meer bomen, hakhout, een houtwal, een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken;~~
 - ~~c. bijzondere boom: houtopstand die wordt vermeld op de lijst met bijzondere bomen zoals vermeld in artikel 13, lid 1 van deze verordening;~~
 - ~~d. hakhout: één of meer bomen of boomvormers, die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen;~~
 - ~~e. knotten/kandelaberen: het tot op de oude snoeiplaats verwijderen van uitgelopen takhout bij knobomen, gekandelaberde bomen of leibomen als periodiek noodzakelijk onderhoud;~~
 - ~~f. bebouwde kom: de bebouwde kom van de gemeente, vastgesteld ingevolge artikel 1, vijfde lid van de Boswet;~~
 - ~~g. boomwaarde: de monetaire waarde van een boom zoals getaxeerd volgens de meest recente richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen;~~
 - ~~h. bomeneffectanalyse: een standaardbeoordeling van de gevolgen van voorgenomen bouw of aanleg voor houtopstanden, op basis van de landelijke richtlijnen van de Bomenstichting;~~
 - ~~i. landbouwgrond: gronden, die in het bestemmingsplan zijn aangeduid met een primair agrarische bestemming.~~
- ~~2. In deze verordening wordt onder vellen mede verstaan rooien, kappen, met inbegrip van verplanten, snoeien van meer dan 30% van het kroonvolume, met inbegrip van kandelaberen, alsmede het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.~~

~~Artikel 2~~

~~Kapverbod~~

- ~~1. Het is verboden zonder vergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen.~~
- ~~2. Het verbod in lid 1 geldt niet voor bomen met een stamomtrek van minder of gelijk aan 120 centimeter op 1,30 meter hoogte boven het maaiveld. Als een boom meerstammig is, is de omtrek van de dikste stam van doorslaggevende betekenis voor het vellen van de gehele boom.~~
- ~~3. Het verbod in lid 1 geldt niet voor houtopstanden binnen de bebouwde kom, uitgezonderd:~~
 - ~~a. houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen en uit een grotere oppervlakte bestaan dan 1000 m²;~~
 - ~~b. bomen met een stamomtrek van meer dan 120 centimeter;~~
 - ~~c. bomen die zijn geïnventariseerd en geplaatst op de (concept)bijzondere bomenlijst;~~

Vervallen door bomenverordening 2015

4. Het verbod in lid 1 geldt niet voor houtopstanden buiten de bebouwde kom, uitgezonderd:
 - d. houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen en uit een grotere oppervlakte bestaan dan 1000 m²;
 - e. bomen met een stamomtrek van meer dan 120 centimeter;
 - f. bomen die zijn geïnventariseerd en geplaatst op de (concept)bijzondere bomenlijst.
5. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor houtopstanden, die aantoonbaar op bosbouwkundige of bedrijfseconomische wijze worden geëxploiteerd als bedoeld in artikel 15, lid 2 van de Boswet, indien het betreft:
 - g. populieren en wilgen als wegbeplantingen en éénrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, tenzij deze zijn geknot;
 - h. fruitbomen, en windschermen om boomgaarden;
 - i. fijnsparren of andere coniferen, niet ouder dan twaalf jaar, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
 - j. kweekgoed;
 - k. houtopstand, die deel uitmaakt van als zodanig bij het Bosschap geregistreerde bosbouwondernemingen en niet gelegen is binnen de bebouwde kom tenzij de houtopstand een zelfstandige eenheid vormt en, ofwel geen grotere oppervlakte bestaat dan 10 are, ofwel in geval van rijbeplanting, gerekend over het totale aantal rijen, niet meer bomen omvat dan 20.
6. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt verder niet voor:
 - a. houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektenwet of krachtens een aanschrijving op last van het college, dit onverminderd het bepaalde in artikel 9 van deze verordening;
 - b. houtopstand die moet worden geveld op grond van grote gevaarstelling of vergelijkbaar spoedeisend belang van openbare orde of veiligheid op last van de burgemeester, dit onverminderd het bepaalde in artikel 9 van deze verordening;
 - c. het periodiek vellen van hakhsut ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - d. het periodiek knotten of kandenberen als noodzakelijke beheermaatregel, ter uitvoering van het reguliere onderhoud, bij daarvoor geschikte boomsoorten;
 - e. dunning en ander regulier onderhoud.

Artikel 3

Aanvraag vergunning

1. De vergunning moet door middel van het aanvraagformulier en onder bijvoeging van een situatieschets worden aangevraagd door of namens dan wel met toestemming van degene die krachtens zakelijk recht, of door degene die krachtens publiekrechtelijke bevoegdheid, gerechtigd is over de houtopstand te beschikken.
2. Wanneer door of namens de minister van landbouw, natuurbeheer en voedselvoorziening aan het college een afschrift is toegezonden van de ontvangstbevestiging als bedoeld in artikel 2 van de Boswet, beschouwt het college dit afschrift mede als een vergunningaanvraag.
3. Het college beslist omtrent een aanvraag om kapvergunning binnen acht weken na de dag van ontvangst van de aanvraag. Indien de aanvraag om kapvergunning betrekking heeft op een boom die voorkomt op de lijst met bijzondere bomen, beslist het college binnen achttien weken.
4. De beslissing op een aanvraag van een kapvergunning kan worden opgeschort als de aanvraag is ingediend in samenhang met de realisatie van een ander vergunningplichtig werk, zolang op die andere vergunningaanvraag niet is beslist.

Vervallen door bomenverordening 2015

Artikel 4

Weigeringsgronden

1. Het college kan de vergunning weigeren dan wel onder voorschriften verlenen in het belang van onder meer:
 - natuur- en milieuwwaarden;
 - landschappelijke waarden;
 - cultuurhistorische waarden;
 - waarden van stads- en dorpschoon;
 - waarden voor recreatie en leefbaarheid.
2. Het college kan bij het weigeren of onder voorschriften verlenen van een vergunning mede de boomwaarde als motivering hanteren.
3. Geen vergunning om te vellen wordt verleend voor houtopstand voorkomende op de in artikel 13 genoemde lijst van bijzondere bomen, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang of grote gevaarstelling of vergelijkbaar spoedeisend belang van openbare orde of veiligheid.

Artikel 5

Openbaarmaking

Van een besluit tot verlening of weigering van een vergunning wordt onverwijld kennisgegeven in een huis-aan-huisblad na verzending aan de aanvrager.

Artikel 6

Standaardvoorschrift van niet-gebruik

Het college kan aan de vergunning het voorschrift verbinden dat de vergunning pas in werking treedt met ingang van de eerste dag na zes weken na de verzending van het besluit, tenzij voor die tijd bezwaar is gemaakt en een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, in welk geval het besluit eerst in werking treedt een week nadat op het verzoek om voorlopige voorziening of op bezwaar is beslist.

Artikel 7

Vervaltermijn vergunning

De vergunning vervalt indien daarvan niet binnen maximaal twee jaar na het onherroepelijk zijn gebruik is gemaakt.

Artikel 8

Bijzondere vergunningsvoorschriften

1. Het college kan aan de vergunning het voorschrift verbinden dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig de door het college te geven aanwijzingen moet worden herplant.
2. Wordt een voorschrift als bedoeld in het eerste lid gegeven, dan kan daarbij tevens worden bepaald op welke wijze en binnen welke termijn niet-geslaagde beplanting moet worden vervangen.
3. Het college kan aan de vergunning het voorschrift verbinden dat in geval van ruimtegebrek voor herplant ter plaatse het bedrag van de boomwaarde in het herplantfonds dient te worden gestort voor de aanplant van bomen met dezelfde functie elders.
4. Het college kan aan de vergunning het voorschrift verbinden waarbij aanwijzingen worden gegeven ter bescherming van in en rond de houtopstand voorkomende flora en fauna.

Vervallen door bomenverordening 2015

5. Het college kan aan de vergunning het voorschrift verbinden dat van de vergunning geen gebruik mag worden gemaakt totdat andere vergunningen of ruimtelijke orderingsprocedures onherroepelijk geworden zijn of de feitelijke en financiële voortgang van de werken voldoende gewaarborgd zijn.
6. Degene aan wie een verplichting of een voorschrift als bedoeld in dit artikel is opgelegd, alsmede diens rechtsopvolger, is verplicht daaraan te voldoen.

Artikel 9

Herplant-/instandhoudingsplicht

1. Indien de houtopstand waarop het verbod tot vellen als bedoeld in deze verordening van toepassing is, zonder vergunning van het college is geveld, dan wel op andere wijze teniet is gegaan, kan het college aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop zich de houtopstand bevond, dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen te herbeplanten overeenkomstig de door hen te geven aanwijzingen binnen een door hen te stellen termijn.
2. Wordt een verplichting als bedoeld in het eerste lid opgelegd, dan kan daarbij tevens worden bepaald op welke wijze en binnen welke termijn niet-geslaagde beplanting moet worden vervangen.
3. Indien een houtopstand waarop het verbod tot vellen als bedoeld in deze verordening van toepassing is in het voortbestaan ernstig wordt bedreigd, kan het college aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop zich de houtopstand bevindt dan wel aan degene die uit andere hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen om:
 - overeenkomstig de door hen te geven aanwijzingen binnen een door hen te stellen termijn voorzieningen te treffen, waardoor die bedreiging wordt weggenomen;
 - een bomeneffectanalyse op te stellen en aan te bieden.
4. Degene aan wie een verplichting of een voorschrift met een voorziening als bedoeld in dit artikel is opgelegd, alsmede diens rechtsopvolger, is verplicht daaraan te voldoen.

Artikel 10

Schadevergoeding

Het college beslist op een verzoek om schadevergoeding op grond van artikel 17, juncto artikel 13 vierde lid van de Boswet.

Artikel 11

Bestrijding van iepziekte

1. Dit artikel verstaat onder:
 - a. iepziekte: de aantasting van iepen door de schimmel *Ophiostoma ulmi* (Buism.) Nannf. (syn. *Ceratocystis ulmi* (Buism.) C. Moreau);
 - b. iepenspintkever: het insect, in elk ontwikkelingsstadium, behorende tot de soorten *Scolytus scolytus* (F.) en *Scolytus multistratus* (Marsch) en *Scolytus pygmaeus*.
2. Indien zich op een terrein één of meer iepen bevinden die naar het oordeel van het college gevaar opleveren van verspreiding van de iepziekte of voor vermeerdering van de iepenspintkevers, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het college is aangeschreven, verplicht binnen de bij aanschrijving vast te stellen termijn:
 - a. indien de iepen in de grond staan, deze te vellen;
 - b. de iepen ter plaatse te ontbasten en de bast te vernietigen;
 - c. de niet ontbasten iepen of delen daarvan te vernietigen of zodanig te behandelen dat verspreiding van de iepziekte wordt voorkomen.

Vervallen door bomenverordening 2015

3. Het is verboden geveld iepeu of delen daarvan, met uitzondering van geheel ontschorst iepenhout en iepenhout met een doorsnede kleiner dan 4 centimeter, voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren. Het college kan ontheffing verlenen van dit verbod.
4. Het niet voldoen aan de in het tweede lid bedoelde aanschrijving biedt een basis voor de toepassing van bestuursdwang, waarbij de noodzakelijke werkzaamheden, voor risico en voor rekening van aangeschrevene, door of namens de gemeente kunnen worden verricht.

Artikel 12

Bijzondere bomen

1. Het college stelt een lijst op met bijzondere bomen. Op deze lijst wordt vermeld: de plaatselijke aanduiding, de naam van de eigenaar en een beschrijving van de houtopstand met foto's en een kaart met de exacte situering van de houtopstand.
2. Deze lijst omvat de houtopstanden die voorkomen in het nationale register van monumentale bomen van de landelijke Bomenstichting, lokaal bijzondere bomen en herdenkingsbomen ongeacht hun leeftijd.
3. De eigenaar van een houtopstand die vermeld staat op de lijst met bijzondere bomen is verplicht het college onmiddellijk mededeling te doen van:
 - eigendomsoverdracht van de houtopstand;
 - het geheel of gedeeltelijk tenietgaan van de houtopstand;
 - de dreiging dat de houtopstand geheel of gedeeltelijk teniet kan gaan.

Artikel 13

Bescherming bomen

1. Het is verboden om houtopstanden, die gemeentelijk eigendom zijn:
 - te beschadigen, te bekladden of te beplanten;
 - daaraan snoeiwerk te verrichten behoudens door ambtenaren ter uitoefening van de hun opgedragen boomverzorgende taak.
2. Het is verboden om een of meer voorwerpen in of aan een gemeentelijke houtopstand aan te brengen of anderszins te bevestigen, behoudens vergunning van het college.

Artikel 14

Uitzicht belemmerende beplanting

De rechthebbende op een boom, heg, struik of andere beplanting die voor het wegverkeer het benodigde vrije uitzicht kan belemmeren of daarvoor op andere wijze hinder of gevaar kan opleveren, is verplicht deze beplanting te snoeien, op te binden, of te verwijderen na aanschrijving door het college, binnen een door hen te stellen termijn en overeenkomstig hun aanwijzingen.

Artikel 15

Afstand tot erfgranslijn

De afstand voor het planten van een houtopstand tot de erfgrans als bedoeld in artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek wordt vastgesteld op 0,5 meter voor bomen en op nihil voor heesters en heggen.

Vervallen door bomenverordening 2015

STRAF- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 16

Strafbepaling

1. Hij die handelt in strijd met artikel 2, eerste lid, dan wel een voorschrift onderscheidenlijk een verplichting als bedoeld in artikel 4, eerste of tweede lid, of in artikel 6, of in artikel 8, is gegeven onderscheidenlijk een verplichting als bedoeld in artikel 9 is opgelegd niet nakomt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de tweede categorie. Tevens kan een rechterlijke veroordeling op grond van dit artikel openbaar worden gemaakt. Bij de strafmaatbepaling kan rekening worden gehouden met de boomwaarde.
2. Degene die handelt in strijd met het voorschrift als bedoeld in artikel 11, tweede, derde of vierde lid, of in artikel 13, eerste of tweede lid, wordt bestraft met een hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 17

Toezichthouders

Met het toezicht houden op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de daartoe door het college dan wel de burgemeester aangewezen personen.

Artikel 18

Overgangs- en slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op 1 november 2010.
2. Terzelfder tijd wordt ingetrokken de Bomenverordening gemeente Doetinchem.
3. De in het tweede lid genoemde verordening blijft van toepassing op aanvragen voor kapvergunning die voor het in werking treden van deze verordening zijn ingediend en waarop op het moment van in werking treden van deze verordening nog niet is beschikt.
4. Deze verordening wordt aangehaald als: **Bomenverordening gemeente Doetinchem 2010.**

Aldus vastgesteld door de raad in zijn vergadering van 16 september 2010,

griffier

voorzitter

Vervallen door bomenverordening 2015

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BOMENVERORDENING GEMEENTE DOETINCHEM

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

1.
 - a. **Boom:** de definitie van het begrip boom is opgenomen vanwege de discussie over wat wel en wat geen boom is. Deze discussie speelt vooral bij meerstammigheid, zeer jonge bomen en boomachtige struiken. Gekozen is voor een precieze definitie met eenvoudig te controleren voorwaarden, opdat zo min mogelijk twijfel kan ontstaan. Mocht deze zich toch nog voordoen, dan zou de vakliteratuur (boomflora's en dergelijke) doorslaggevend moeten zijn. De minimaal 10 centimeter doorsnede is gekozen, omdat deze maat ook vaker wordt gebruikt bij het bepalen van het al dan niet gemakkelijk verplaatsbaar zijn van bomen. Vanzelfsprekend geldt de minimumgrootte niet voor aanplant opgelegd in het kader van een herplant- of instandhoudingsplicht. Door de 10 centimeter en de meerstammigheid zullen zeer oude struiken nu juridisch ook een boom kunnen zijn. Bescherming van 'boomgelijke' struiken is van belang in stedelijke parken en op buitenplaatsen of landgoederen. Het begrip 'afgestorven' is opgenomen om ook dode bomen te beschermen. Hiervoor zijn verschillende redenen. De eerste reden is dat in het najaar en in de winter het moeilijk te bepalen is of een boom daadwerkelijk afgestorven is. De tweede reden is dat het op deze manier niet lonend is om ervoor te zorgen dat een levende boom afsterft, zodat er geen kapvergunning meer nodig is.
 - b. **Houtopstand:** opgenomen is de omschrijving 'een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken'. Meer algemeen is hier bedoeld: ongesnoeide of slechts weinig gesnoeide, natuurlijk uitgegroeide hagen, die hoger zijn dan 3 meter. Vanwege de grote ecologische en/of landschappelijke waarde van dergelijke begroeiingen (bijvoorbeeld een meidoorn- of mispelhaag) is bescherming van belang. Er staat 'begroeiing' in plaats van beplanting om ook spontaan opgeslagen groen bescherming te bieden. Evenals voor de houtwal geldt voor een (lint)begroeiing van heesters en struiken dat het om een 'grotere' begroeiing, dus 'van enige omvang' moet gaan. In ieder geval zijn ze lager dan 3 meter, gesnoeide hagen in tuinen of op erven niet bedoeld.
 - c. **Bijzondere boom:** voor een nadere omschrijving van de aanwijzingscriteria zie toelichting bij artikel 13, lid 1.
 - d. **Hakhout:** de definitie van hakhout is opgenomen, omdat nog steeds binnen de gemeentegrenzen, zij het sporadisch, dergelijk hakhoutgebruik voorkomt. Een dusdanig gebruik van bomen als deel van het (bedrijfs)huishouden betekent een verbondenheid met bomen die een op zich te beschermen waarde vormt. Opgenomen is tevens 'boomvormers', ofwel opnieuw uitgelopen boomstronken, die door hun aard en omvang evenzeer bescherming kunnen behoeven als iedere andere boom.
 - e. **Knotten/kandelaberen:** deze begripsomschrijving is bedoeld ter afbakening van illegaal en ondeskundig snoeien of terugzetten van daarvoor ongeschikte bomen. De definitie biedt tevens de mogelijkheid om zonder kapvergunning onderhoud te kunnen plegen aan daarvoor wel geschikte bomen als bepaald in artikel 2, lid 3, sub d. Ook geeft de definitie een vak-kundige begrenzing van het begrip 'geknot' als vermeld in artikel 2, lid 2, sub a.
 - g. **Boomwaarde:** deze boomwaarde-bepaling is opgenomen om aan te sluiten op de landelijke eenheid in financiële benadering van houtopstand. De Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen en houtige gewassen (NVTB, Postbus 683, 7300 AK Apeldoorn, telefoon-nummer (055) 599 94 49) stelt op grond van marktcijfers, CBS-statistiek en rechtspraak jaarlijks richtlijnen vast inzake de methodiek van het taxeren van bomen (www.boomtaxateur.nl).

Vervallen door bomenverordening 2015

- h. **Bomeneffectanalyse:** waardevolle houtopstanden kunnen (ernstig) beschadigd of vernietigd worden door bouw en aanleg van huizen, wegen, rioleringen of kabels en leidingen. Vaak gebeurt dit ongewenst en onbedoeld, omdat er te laat is gekeken naar de gevolgen voor de bomen, waardoor ze niet ingepast zijn of (onherstelbaar) beschadigd raken. De bomeneffectanalyse (BEA) is de landelijke richtlijn van de Bomenstichting voor een nauwgezette en onafhankelijke beoordeling, voorafgaand aan de voorgenomen bouw of aanleg. Deze standaardisering waarborgt de boomtechnische kwaliteit en garandeert een goede beoordeling van alle effecten en mogelijke alternatieven. Een BEA dient te worden uitgevoerd door een deskundig boomverzorger of een boomtechnisch adviseur. De resultaten van deze beoordeling kunnen vervolgens worden meegenomen in de besluitvorming rond bouw of aanleg.
 - i. **Landbouwgrond:** deze verwijzing naar de agrarische bestemming van de landbouwgrond is opgenomen om mogelijke onduidelijkheid over het bepaalde in artikel 2, lid 2, sub a te voorkomen.
2. Opgenomen is 'zowel boven- als ondergronds' om op te kunnen treden tegen ernstige, ondergrondse beschadiging bij bijvoorbeeld aanleg van kabels en leidingen. De expliciete, ondergrondse bescherming is nodig gezien de achterstelling van het kappen van wortels tegenover het afsnijden van takken in artikel 5:44, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek. Binnen het vakgebied geldt dat bij achterstallige snoei niet meer dan 20% van de bladmassa mag worden gesnoeid. Als noodmaatregel kan een malig meer dan 20% worden gesnoeid (maximaal 30%). Door het snoeien van meer dan 30% van het kroonvolume kan het beeld worden aangetast. Hiermee wordt duidelijk aangegeven dat rigoureus snoeien vergunningplichtig is, zoals bijvoorbeeld uitgesproken in de zaak 'Slootjes', HR 15 december 1992, JBR. Indien in voorkomende gevallen een vergunning wordt verleend, zal afhankelijk van de situatie de term 'vergunning tot verplanten', 'vergunning tot kandelaberen' of 'vergunning tot knotten' worden gehanteerd.

Artikel 2

Kapverbod

2. De zinsnede dat het verbod niet geldt voor houtopstanden die aantoonbaar op bosbouwkundige of bedrijfseconomische wijze worden geëxploiteerd (artikel 15, lid 2 van de Boswet) is bepalend om vast te stellen of een houtopstand al of niet onder het kapverbod valt. Dit betekent dat alle categorieën zoals genoemd onder sub a.-e. hieraan moeten worden getoetst. Met name in gevallen van populieren, wilgen en fruitbomen (zoals bedoeld onder sub a. en sub b.) zal het in de praktijk vaak niet om bosbouwkundige of bedrijfseconomische exploitatie gaan en is het kapverbod dus **wel** van toepassing.
- b. De term 'fruitbomen' wordt hier toegepast, als een nadere invulling van het afbakenend begrip vruchtbomen van artikel 1, lid 4 onder e. van de Boswet. Het vangeduide artikel doelt in feite op fruitbomen en gaat erom bomen van commerciële fruittelers uit te zonderen. Aangezien in feite alle bomen letterlijk genomen als vruchtbomen kunnen worden beschouwd, is het beter om uit oogpunt van misbruik de term fruitboom te hanteren.
- 3.
- a. De verwijzing naar de Plantenziektenwet is zinvol voor de handhaving van het Besluit bestrijding bacterievuur en eventuele toekomstige plantenziekten.
 - b. Dit lid zorgt ervoor dat in acute probleemsituaties door houtopstanden, meestal dus gevaarstelling voor zaken of personen door instabiliteit van bomen, er meteen gehandeld kan worden. Met nadruk geldt dat het om een acute probleemsituatie moet gaan. In geval het acute karakter kan worden opgelost door het treffen van alternatieve (tijdelijke) voorzieningen, is dit lid niet van toepassing.
 - c. Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat voor een reguliere onderhoudsmaatregel als het afzetten van hakhout een kapvergunning is vereist.
 - d. Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat een kapvergunning nodig is voor (vak)kundig regulier knotten/kandelaberen van daarvoor geschikte knobomen als beheermaatregel.

Vervallen door bomenverordening 2015

- e. De begrippen 'dunning' en 'ander regulier onderhoud' kunnen op diverse wijzen worden geïnterpreteerd en bieden de (onbedoelde) mogelijkheid om houtopstanden te kappen om niet-bosbouwkundige redenen. In dezen is van belang dat dunning en ander regulier onderhoud worden geïnterpreteerd naar vaste gewoonte (vakliteratuur) en rechtspraak. Met name over dunning is veel rechtspraak. In artikel 1, lid 1 van de Boswet staat dunning nader gedefinieerd als: een velling, welke uitsluitend als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand moet worden beschouwd. Samenvattende conclusie uit jurisprudentie is dat dunning moet worden beschouwd als een normale onderhoudsregel en de gemeente niet een normale *bedrijfshuishouding* mag beperken.
- Kort gezegd moet het bij interpretatie van dit lid gaan om een in het vak gebruikelijke en vakkundige beheersingreep met als primair doel bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand.*

Artikel 3

Aanvraag vergunning

1. Schriftelijke aanvraag voor de uitgebreide procedure is vanzelfsprekend noodzakelijk. Een situatieschets blijkt in de praktijk nodig aangezien men anders een tweede maal de kapvergunning voor een andere houtopstand zou kunnen gebruiken.
2. De houtopstanden die vallen onder de Boswet en niet tot de wettelijke uitzonderingsgevallen van artikel 2, lid 2 behoren, zijn tevens kapvergunningplichtig. Het toegestuurde afschrift van de melding wordt dan ook als kapaanvraag in behandeling genomen.
3. De procedures en de hierin onderscheiden stappen zijn nader uitgewerkt in de notitie Beleidsregels Bomenverordening gemeente Doetinchem.
4. Een goede en evenwichtige afweging is veelal alleen mogelijk als bekend is wat de plannen zijn en in hoeverre deze in zowel juridische als financiële zin definitief zijn. Alleen dan kan worden bepaald of kap noodzakelijk is en of/hoe een eventuele herplantplicht kan worden ingevuld. Tevens wordt hiermee aangesloten op de vaste rechtspraak op dit gebied dat er niet vroegtijdig mag worden gekapt als plannen nog niet definitief zijn.

Artikel 4

Weigeringsgronden

1. De weigeringsgronden worden hier met name genoemd. In de aanhef staat 'onder meer': de genoemde opsomming is dus niet limitatief bedoeld; er kunnen dus nog meer en andere weigeringsgronden zijn. Een weigeringsgrond kan voldoende zijn om een vergunning te weigeren. De hier genoemde weigeringsgronden zijn in feite maatschappelijke waarden die aan bomen toegekend worden. Om deze meetbaar te maken, wordt gewerkt met meetbare waarderingscriteria: 1. Plaats in de ruimtelijke structuur; 2. Plaats in de ecologische structuur; 3. Zichtbaarheid; 4. Omvang en/of leeftijd; 5. Cultuurhistorische waarde; 6. Dendrologische waarde; 7. Educatieve waarde; 8. Toekomstverwachting. Deze waarderingscriteria zijn nader uitgewerkt in de notitie Beleidsregels Bomenverordening gemeente Doetinchem en kunnen direct worden gekoppeld aan de onderscheiden weigeringsgronden: natuur- en milieuwaarden (2,4,8); landschappelijke waarden (1, 3, 4, 5, 6, 8); cultuurhistorische waarden (5); waarden van stads- en dorpschoon (1, 3, 4, 5, 6, 8) en waarden voor recreatie en leefbaarheid (3, 4, 5, 6, 7, 8).
2. Dit artikel bepaalt dat bij weigeren of onder voorschriften verlenen van een vergunning de boomwaarde, zoals omschreven onder artikel 1, sub g, als motivering kan worden genoemd.
3. Met betrekking tot interpretatie van dit lid wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 2, lid 3, sub b en de notitie Beleidsregels Bomenverordening gemeente Doetinchem.

Vervallen door bomenverordening 2015

Artikel 5

Openbaarmaking

Dit artikel regelt dat derden-belanghebbenden in de gelegenheid worden gesteld eventueel bezwaar en beroep aan te tekenen. Nadere regels omtrent de openbaarmaking zijn vastgelegd in de notitie Beleidsregels Bomenverordening gemeente Doetinchem.

Artikel 6

Standaardvoorschrift van niet-gebruik

Dit artikel is opgenomen om te vermijden dat de boom al feitelijk gekapt is voordat de kennis van de kapvergunning hebben kunnen nemen. Hierdoor wordt aangesloten op formuleringen en systematiek uit de rechtspraak en de procedures die gelden voor verlenen van bouw- en milieuvergunningen (Algemene wet bestuursrecht). De opschortende werking van dit voorschrift is niet van toepassing tijdens de beroepstermijn. Dit is om oneigenlijk gebruik door bezwaarmakers te voorkomen. Bouw of aanleg zouden dan op basis van het instellen van beroep tegen een kapvergunning voor een (niet-waardevolle) boom maandenlang opgehouden kunnen worden. Dit betekent dat bezwaarmakers om tussentijdse kap te voorkomen tijdens de beroepstermijn tegelijkertijd met het indienen van een beroepschrift een verzoek tot voorlopige voorziening moeten indienen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank. Ter voorkoming van directe kap na het ongegrond verklaren van de bezwaren, is een termijn van één week vastgesteld waarin niet gekapt mag worden en de bezwaarmakers de mogelijkheid hebben een beroepschrift en een verzoek tot voorlopige voorziening in te dienen.

Artikel 7

Vervaltermijn vergunning

Dit artikel is nodig om misbruik van (zeer) oude kapvergunningen tegen te gaan. Bomen groeien immers verder. De model-Bomenverordening (1996) gaat uit van een vervaltermijn van één jaar na het onherroepelijk worden van de vergunning, dus als er niet meer over geprocedeerd kan worden. Gezien de soms lange looptijd van projecten of beperkingen van de periode van kap als gevolg van het bepaalde in de Flora- en faunawet voorkomt een langere periode het onnodig opnieuw moeten aanvragen van een kapvergunning.

In geval een vergunning na twee jaar in het geheel niet gebruikt is, vervalt de vergunning. In geval de vergunning na twee jaar slechts ten dele is gebruikt, betekent dit artikel dat na de gestelde termijn van twee jaar voor de resterende bomen een nieuwe kapaanvraag moet worden ingediend.

Artikel 8

Bijzondere vergunningsvoorschriften

3. De gemeente heeft een financiële voorziening ingesteld voor het storten van het bedrag van de boomwaarde en heeft nadere regels geformuleerd voor besteding van deze gelden (notitie Compensatie bomen, bos en natuur). Deze financiële herplantplicht is praktisch gebles en toegestaan door de Raad van State.
4. Dit lid is toegevoegd uit natuurbeschermingsoogpunt voor bijzondere flora en fauna in en rond een houtopstand. Dit lid maakt het mogelijk op grond van de geldende natuurbeschermingsregels, waaronder de Flora- en faunawet (wet van 25 mei 1998, Stb. 402), Europese vogel- en habitatrichtlijnen, nadere concrete voorschriften op te leggen, bijvoorbeeld het niet vellen zolang er vogels broeden in de bomen of niet vellen op zodanige wijze dat nabije beschermde soorten planten of paddenstoelen worden vernield. Het niet mogen vellen in het broedseizoen dient in een vergunningsvoorschrift te zijn uitgewerkt. De bescherming van broedende vogels geldt reeds op grond van de wet (artikel 2 Flora- en faunawet), maar soms is er de behoefte van concretere afbakening van begrippen als broedseizoen of wijze van vellen.

Vervallen door bomenverordening 2015

Soms geeft men onder de vergunning een uitleg hoe de aanvrager met dit onderwerp om kan gaan. Indien er aanleiding toe is, kan de uitvoering van deze bepaling wel door voorschriften bij de vergunningverlening worden geregeld.

5. Dit voorschrift wordt al vele tientallen jaren door rechters in voorlopige voorzieningsprocedures opgelegd indien een velling vroegtijdig is ten opzichte van de drie genoemde voorwaarden. Dit lid maakt het tevens mogelijk reeds in de beginfase de kapaanvraagprocedure te starten, zodat vroegtijdig eventuele bezwaren tegen de kap bekend zijn.

Artikel 9

Herplant-/instandhoudingsplicht

1. Als herplantplicht alleen maar als vergunningsvoorschrift wordt gesteld, kan iemand aan de oplegging van een herplantplicht ontkomen door zonder vergunning te vellen. Dit lid maakt het mogelijk bij vellingen zonder vergunning een zelfstandige herplantplicht op te leggen. Opgenomen is de zinsnede 'dan wel op andere wijze is teniet gegaan', zodat de zelfstandige herplantplicht ruimer kan worden toegepast. Bijvoorbeeld in geval een houtopstand verloren is gegaan door verwaarlozing, een calamiteit (bijvoorbeeld storm), vellingen ingevolg de Plantenziektewet of in het kader van andere wettelijke bepalingen dan wel op natuurlijke wijze is gestorven.
3. Door het opnemen van een instandhoudingsplicht kan opgetreden worden tegen al of niet opzettelijke ernstige bedreigingen die kunnen leiden tot het verloren gaan van een houtopstand. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om ophoging, afgraving, egaliseren van de bodem of het wijzigen van de grondwaterstand. In sommige gevallen kan er discussie ontstaan over het al of niet schadelijk zijn van te plegen c.q. gepleegde handelingen; in dergelijke gevallen kan de eigenaar opgelegd worden een boomeffectanalyse te overleggen waaruit blijkt dat er geen sprake is van een ernstige bedreiging die kan leiden tot het verloren gaan van de houtopstand. De instandhoudingsplicht wordt nu expliciet benoemd, om onduidelijkheid hierover te voorkomen.

Artikel 10

Schadevergoeding

De schadevergoeding is bedoeld ter compensatie van kostenderving (houtopbrengst) bij het weigeren van een kapvergunning. Op grond van artikel 17 van de Boswet wordt bij weigering van een kapvergunning op verzoek van de eigenaar of gebruiker een naar redelijkheid te bepalen schadevergoeding uit de gemeentekas toegekend, indien schade wordt geleden die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijne laste behoort te blijven. Deze door de Boswet mogelijk gemaakte schadeloosstelling wegens het vellen van houtopstand is door de rechter (Kroon), voor zover bekend, zelden of nooit toegekend en lijkt voor een theoretisch geval gedacht. De Boswet schrijft nog steeds opname van dit (schijnbaar overbodige) artikel voor.

Artikel 11

Bestrijding iepziekte

Een apart artikel over de bestrijding van iepziekte is nodig geworden, aangezien het Besluit bestrijding iepziekte is opgeheven en de minister de gemeenten zelf de bevoegdheid heeft gelaten om op te treden tegen deze ziekte. Optreden tegen deze besmettelijke ziekte is dringend gewenst om de (nog resterende) iepen in de gemeente te behouden.

Belangrijk is de verplichting ter plaatse iepen te ontbasten en het slepen met besmette iepen te voorkomen. Opgenomen is een bijzondere bestuursdwangbevoegdheid om vanwege de ernst van de zaak en noodzaak snel te kunnen handelen.

Vervallen door bomenverordening 2015

Artikel 12

Bijzondere bomen

Dit artikel wijkt af van de model-Bomenverordening. De model-Bomenverordening geeft een aantal richtlijnen waaraan een lijst met bijzondere bomen moet voldoen, hoe de juridische bescherming verder geregeld kan worden (bijvoorbeeld opname in het bestemmingsplan), welke verplichtingen de gemeente zichzelf oplegt ten aanzien van de instandhouding van aangewezen bomen en een aanbeveling voor het instellen van een bomenfonds voor het onderhoud. De gemeente werkt deze onderwerpen nader uit in de nog op te stellen beleidsnotitie Bijzondere bomen. Ten aanzien van weigering van een kapvergunning voor een bijzondere boom is wel een bepaling opgenomen in deze verordening (artikel 4, lid 3).

1. Een boom wordt aangewezen op basis van een weging van de volgende criteria: omvang/leeftijd, toekomstverwachting, zichtbaarheid, cultuurhistorische betekenis, dendrologisch belang en educatieve waarde. De mate waarin een of meer van deze criteria van toepassing zijn, bepaalt of het gaat om een 'beeldbepalende en/of karakteristieke boom aan te duiden met de term 'Bijzondere boom'. Definitie van deze begrippen en de wijze van weging is vastgelegd in de notitie Waardebepaling bomen.
4. De aanwijzing van een bijzondere boom betekent voor de belanghebbende dat voor het vellen altijd een kapvergunning moet worden aangevraagd. Het plaatsen van een bijzondere boom op de lijst is een beschikking waartegen beroep mogelijk is. Om de aanwijzing als zodanig zorgvuldig voor te bereiden, is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing.

Artikel 13

Bescherming bomen

Strafmaatbepaling conform systematiek in artikel 16, lid 2 van de Bomenverordening.

Artikel 14

Uitzicht belemmerende beplanting

Uit oogpunt van volledigheid en duidelijkheid is dit artikel expliciet opgenomen. Het gaat hier met nadruk om het *benodigde* vrije uitzicht en niet om een volledig vrij uitzicht. Een houtopstand mag het niet onmogelijk maken op een veilige manier verkeersmanoeuvres uit te voeren. Dit artikel is in eerste instantie bedoeld als handvat voor de gemeente om op te treden tegen houtopstanden op particulier terrein maar kan ook gelden voor openbare houtopstanden. In alle gevallen blijft het een beleidsafweging waarin ook andere aspecten dan verkeersveiligheid meewegen.

Artikel 15

Afstand tot de erfgrans

Artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek geeft in lid 2 de vrijheid aan gemeenten om in hun verordening kleinere afstanden vast te stellen dan de daar genoemde 2 meter voor bomen en een halve meter voor heesters en heggen. Er zijn verschillende redenen aan te voeren, om deze wettelijk bepaalde afstand te verkleinen:

- in het licht van de steeds kleinere tuinen in de nieuwe stedelijke uitbreidingen is er zodoende een ruimere mogelijkheid om een boom of haag te planten; in sommige gevallen worden gemeentelijke bomen dichter dan 2 meter uit de erfgrans geplant. Met opname van dit artikel wordt op voorhand juridische discussie hierover voorkomen;
- gezien de grote hoeveelheid van dit soort burengeschillen in ons land is het inperken van het aantal geschillen door verkleining van de afstand waarover geruzied kan worden, een belang op zich. In feite kan dit artikel indirect dus mede bijdragen aan de bestrijding en vermindering van burengeschillen, althans van de juridische aspecten van deze geschillen.

Vervallen door bomenverordening 2015

De formulering is verder standaard conform de model-Bomenverordening en geldend in vele gemeenten.

STRAF- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 16

Strafbepaling

2. De boetecategorie is van de tweede categorie in verband met de artikelen 195 en 196 Gemeentewet (oud). Alleen in geval van recidive is een boete/hechtenis van de derde categorie mogelijk. Wellicht ten overvloede moet worden opgemerkt dat bij echte opzet en bij rechtspersonen een hogere boetecategorie kan gelden. Verder blijken meerdaderschap en/of medeplichtigheid regelmatig voor te komen. Toegevoegd is expliciet de mogelijkheid tot openbaarmaking als extra straf, omdat vaak niet zulke hoge boetes (kunnen) worden opgelegd, omdat (meestal) de rechter de straf oplegt in overeenstemming met de ernst van het feit, de omstandigheden waaronder het is begaan en de persoonlijke omstandigheden van de dader, zoals daarvan tijdens de terechtzitting is gebleken. De boomwaarde is een voor de hand liggend criterium als één van de vele factoren die meewegen, die expliciet het financiële laat meewegen.

Tot slot wordt er (nogmaals) op gewezen dat bomen of andere houtopstanden vaak elders in de Algemene plaatselijke verordening of gemeentelijke verordeningen worden genoemd. In deze gevallen vervult de houtopstand meestal een bijrol en staat een ander doel centraal, met name:

- de verkeersveiligheid; verplichting tot snoeien, vellen, opbinden, enzovoort van bomen en heesters vanwege belemmering van het uitzicht, de doorgang en dergelijke voor weggebruikers, Apv artikel 2.1.6.3;
- de bescherming van kabels en leidingen; verbod om bomen te planten.

Ernstige boomschade valt onder artikel 2 in samenhang met artikel 1, lid 2 of onder artikel 10, lid 1 of lid 3 van de Bomenverordening. Desgewenst kan ernstige schade van houtopstand in gemeentelijke eigendom onder artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek vallen.